

Dosarul nr. 1ra-1581/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Varanița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Diaconu, M. Juganari, E. Cojocari)

DECIZIE
În numele Legii

6 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, împotriva deciziei din 9 aprilie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui:

Gargalić Andrei , XXXXX

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

Gargalić Lada , XXXXX

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

Sturzu Aliona , XXXXX

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

Persoana juridică Societatea cu Răspundere Limitată „Club Royal Park Company”, XXXXX

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova,

Persoana juridică Societatea cu Răspundere Limitată „Cubal-Exim”, XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 244 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 20.03.2018 până la 6.04.2018;

Instanța de apel de la 23.07.2018 până la 25.09.2018;
Instanța de recurs de la 11.02.2019 până la 21.05.2019;
Instanța de apel de la 13.06.2019 până la 6.11.2019;
Instanța de recurs de la 3.06.2020 până la 11.08.2020;
Instanța de apel de la 20.11.2020 până la 9.04.2021;
Instanța de recurs de la 28.06.2021 până la 3.11.2021.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 6 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Gargalic Andrei a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona întreprinderi, societăți comerciale pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 ani.

Gargalic Lada a fost condamnată în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 3000 unități convenționale, adică 150 000 de lei, cu privarea de dreptul a gestiona întreprinderi, societăți comerciale pe un termen de 3 ani.

Sturzu Aliona a fost condamnată în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 3 000 de unități convenționale, adică 150 000 de lei, cu privarea de dreptul a gestiona întreprinderi, societăți comerciale pe un termen de 2 ani.

Persoana juridică „Club Royal Park Company” SRL, IDNO 1007600029087, a fost condamnată în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 5 000 de unități convenționale, adică 250 000 de lei, cu privarea de dreptul de a presta servicii hoteliere și în domeniul alimentației publice pe un termen de 2 ani.

Persoana juridică „Cubal-Exim” SRL, IDNO 1004600047925 a fost condamnată în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 4 000 de unități convenționale, adică 200 000 de lei, cu privarea de dreptul de a presta servicii hoteliere și în domeniul alimentației publice pe un termen de 2 ani.

De la inculpații Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal-Exim” s-a încasat, solidar, în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 30 717 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Gargalic A., în calitate de organizator, în rezultatul înțelegerii prealabile, împreună și de comun acord cu Gargalic L., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși infracțiuni, au format un grup criminal organizat

cu scopul și intenție unică de a comite evaziune fiscală, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Gargalîc A., în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, a administrat SRL „Club Royal Park Company” (c/f 1007600029087); SRL „Cubal-Exim” (c/f 1004600047925); SRL „Impex Bussinescom” (c/f 1002600027240); SRL „Royal Park Residents”; (c/f 1016600028291); fondate de către el și care aveau ca gen de activitate - prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, comercializarea bunurilor imobiliare, importul și comerțul mărfurilor industriale, comerțul produselor alimentare, gestionându-le personal sau prin intermediul persoanelor interpușe menționate mai sus, care erau în subordinea sa directă, executând cu precizie indicațiile date de către el.

În realizarea intențiilor criminale, Gargalîc A., în prealabil a repartizat rolurile fiecărui membru al grupării criminale create și conduse de el. Astfel, Gargalîc L., care activa în calitate de director a SRL „Club Royal Park Company” și Sturzu A., care activa în calitate de contabil-șef al aceleiași companii, aveau rolul să acumuleze mijloacele bănești de la subdiviziunile economice ce aparțin întreprinderilor menționate mai sus și ulterior aveau rolul de acumulare a mijloacelor bănești și divizarea acestora după principiul separării mijloacelor bănești reflectate și nerefectate în evidența contabilă, iar mai apoi, informația necesară era prezentată de Sturzu A., în măsura în care era nevoie, potrivit indicației lui Gargalîc A., cu predarea către ultimul și/ sau către Gargalîc L., la oficiul din str. XXXXX 6, bloc 2, mun. Chișinău a mijloacelor financiare nerefectate în evidența contabilă.

Ulterior, Gargalîc A., acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Gargalîc L., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, în cadrul grupului criminal organizat, prin intermediul cărora a săvârșit acțiuni prejudiciabile de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor sus menționate, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au fost folosite în activitatea întreprinderilor și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării necontabilizate, legalizau mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor și prestarea serviciilor nerefectate în evidența contabilă, reflectau cheltuieli pentru bunuri și servicii ce nu erau folosite în activitatea întreprinderii, cu scoaterea banilor în numerar, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

Astfel, în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, membrii grupului criminal organizat, condus de către Gargalîc A., de comun acord și după o înțelegere prealabilă, având scopul și intenție unică de comitere a evaziunii fiscale a întreprinderilor ÎCS „Club Royal Park Company” SRL; „Cubal-Exim” SRL; „Impex Bussinescom” SRL; „Royal Park Residents” SRL, contrar art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației ...” și ale art. 2 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, care stipulează că „prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...”,

art. 7 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege” și art. 43 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității, în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv”, art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta și se prezintă Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune ....”, titlului II din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar aprobat prin Hotărârea Guvernului RM „Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar” nr. 474 din 28 aprilie 1998 și ale Hotărârii Guvernului RM „Privind Declarația cu privire la impozitul pe venit” nr. 596 din 13 august 2012, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu au utilizat mașinile de casă și control cu memorie fiscală, pentru prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, la diferite persoane fizice și juridice, a dedus în scopuri fiscale cheltuieli legate de asigurarea și amortizarea a două autoturisme (Porsche Cayenne și Mercedes Benz Viano) care nu au fost folosite în activitatea întreprinderii; a reflectat în activitatea întreprinderii cheltuieli în scopuri fiscale în rezultatul comercializării autoturismului Porsche Cayenne persoanei interdependente - Gargalîc L., soția fondatorului - Gargalîc A. și a autoturismului „Mercedes Benz S” persoanei interdependente, fondatorului - Gargalîc A.; a reflectat cheltuieli privind diferențe negative de curs valutar pentru împrumuturile ce nu au fost necesare în activitatea întreprinderii din motiv că creditele și împrumuturile au fost acordate ca împrumuturi altor întreprinderi fără dobândă, a reflectat dobânzile pentru achitarea leasingului financiar pentru autoturismele „Porsche Cayenne” și „Mercedes Benz S class” - autoturismele nu au fost folosite în activitatea întreprinderii, incluzând în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anilor 2013-2016 a companiilor sus indicate, acte care sunt documente fiscale, a unor date denaturate cu privire la venituri și cheltuieli, acțiuni intenționate ce a dus la necalcularea și neachitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, respectiv s-au eschivat în mod intenționat de la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în sumă totală de 2728407 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Gargalîc L., acționând în calitate de membră a grupului criminal organizat creat și condus de Gargalîc A., în rezultatul înțelegerii prealabile, împreună și de comun acord cu ultimul și cu Sturzu A., precum și cu alte persoane în curs de identificare, cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși infracțiuni, au format un grup criminal

organizat cu scopul și intenție unică de a comite evaziune fiscală, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Gargalic L., în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, a administrat SRL „Club Royal Park Company” (c/f 1007600029087); SRL „Cubal-Exim” (c/f 1004600047925); SRL „Impex Bussinescom” (c/f 1002600027240); SRL „Royal Park Residents”; (c/f 1016600028291); fondate de către ea și soțul ei Gargalic A. și care aveau ca gen de activitate - prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, comercializarea bunurilor imobiliare, importul și comerțul mărfurilor industriale, comerțul produselor alimentare, gestionându-le personal sau prin intermediul persoanelor interpușe menționate mai sus, care erau în subordinea sa directă, executând cu precizie indicațiile date de către Gargalic A.

În realizarea intențiilor criminale, Gargalic A., în prealabil a repartizat rolurile fiecărui membru al grupării criminale create și conduse de el.

Astfel, Gargalic L., care activa în calitate de director a SRL „Club Royal Park Company” și Sturzu A., care activa în calitate de contabil-șef al aceleiași companii, Gargalic L. activând și în calitate de contabil a SRL „Cubal-Exim” aveau rolul să acumuleze mijloacele bănești de la subdiviziunile economice ce aparțin întreprinderilor menționate mai sus și ulterior aveau rolul de acumulare a mijloacelor bănești și divizarea acestora după principiul separării mijloacelor bănești reflectate și nereflectate în evidența contabilă, iar mai apoi, informația necesară era prezentată de Sturzu A., în măsura în care este nevoie, potrivit indicației lui Gargalic A., cu predarea către Gargalic L. și/ sau către Gargalic A. la oficiul din str. XXXXX nr. 6, bloc 2, mun. Chișinău a mijloacelor financiare nereflectate în evidența contabilă.

Ulterior, Gargalic L., acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Gargalic A., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, în cadrul grupului criminal organizat, prin intermediul cărora a săvârșit acțiuni prejudiciabile de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor sus menționate, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au fost folosite în activitatea întreprinderilor și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării necontabilizate, legalizau mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor și prestarea serviciilor nereflectate în evidența contabilă, reflectau cheltuieli pentru bunuri și servicii ce nu erau folosite în activitatea întreprinderii, cu scoaterea banilor în numerar, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

Astfel, Gargalic L. în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, în calitate de membră a grupului criminal organizat, condus de către Gargalic A., de comun acord și după o înțelegere prealabilă, având scopul și intenție unică de comitere a evaziunii fiscale a întreprinderilor ÎCS „Club Royal Park Company” SRL; „Cubal-Exim” SRL; „Impex Bussinescom” SRL; „Royal Park Residents” SRL, contrar art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...” și ale art. 2 din

Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, care stipulează că „prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...”, art. 7 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege” și art. 43 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și tinerii contabilității, în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv”, art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta și se prezintă Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune ...”, titlului II din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar aprobat prin Hotărârea Guvernului RM „Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar” nr. 474 din 28 aprilie 1998 și ale Hotărârii Guvernului RM „Privind declarația cu privire la impozitul pe venit” nr. 596 din 13 august 2012, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu au utilizat mașinile de casă și control cu memorie fiscală, pentru prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, la diferite persoane fizice și juridice, incluzând în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anilor 2013-2016 a companiilor sus indicate, acte care sunt documente fiscale, a unor date denaturate cu privire la venituri, acțiuni intenționate ce a dus la necalcularea și neachitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, respectiv s-au eschivat în mod intenționat de la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în sumă totală de 2728407 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Sturzu A., acționând în calitate de membră a grupului criminal organizat creat și condus de Gargalîc A., în rezultatul înțelegerii prealabile, împreună și de comun acord cu ultimul și cu Gargalîc L. precum și cu alte persoane în curs de identificare, cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși infracțiuni, au format un grup criminal organizat cu scopul și intenție unică de a comite evaziune fiscală, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Sturzu A., în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, activând în calitate de contabil-șef a SRL „Club Royal Park Company” (c/f 1007600029087); fondată și administrată de facto de către Gargalîc Andrei care a fondat și administrat de facto și SRL „Cubal- Exim” (c/f 1004600047925); SRL „Impex Bussinescom” (c/f 1002600027240): SRL „Royal Park Residents”; (c/f 1016600028291); care aveau ca gen de activitate - prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, comercializarea bunurilor imobiliare,

importul și comerțul mărfurilor industriale, comerțul produselor alimentare, a executat cu precizie indicațiile date de către Gargalîc Andrei.

În realizarea intențiilor criminale, Gargalîc A., în prealabil a repartizat rolurile fiecărui membru al grupării criminale create și conduse de el.

Astfel, Sturzu A., care activa în calitate contabil-șef a SRL „Club Royal Park Company” și Gargalîc L., care activa în calitate de director al aceleiași companii, aveau rolul să acumuleze mijloacele bănești de la subdiviziunile economice ce aparțin întreprinderilor menționate mai sus și ulterior aveau rolul de acumulare a mijloacelor bănești și divizarea acestora după principiul separării mijloacelor bănești reflectate și nereflectate în evidența contabilă, iar mai apoi, informația necesară era prezentată de Sturzu A., în măsura în care este nevoie, potrivit indicației lui Gargalîc A., cu predarea către Gargalîc L. și/ sau către Gargalîc A. la oficiul din str. XXXXX nr. 6, bloc 2, mun. Chișinău a mijloacelor financiare nereflectate în evidența contabilă.

Ulterior, Sturzu A., acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Gargalîc A., Gargalîc Lada și alte persoane în curs de identificare, în cadrul grupului criminal organizat, prin intermediul cărora a săvârșit acțiuni prejudiciabile de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor sus menționate, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au fost folosite în activitatea întreprinderilor și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării necontabilizate, legalizau mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor și prestarea serviciilor nereflectate în evidența contabilă, reflectau cheltuieli pentru bunuri și servicii ce nu erau folosite în activitatea întreprinderii, cu scoaterea lor în numerar, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit mari.

Astfel, Sturzu A. în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, în calitate de membră a grupului criminal organizat, condus de către Gargalîc A., de comun acord și după o înțelegere prealabilă, având scopul și intenție unică de comitere a evaziunii fiscale a întreprinderilor ÎCS „Club Royal Park Company” SRL; „Cubal-Exim” SRL; „Impex Bussinescom” SRL; „Royal Park Residents” SRL, contrar art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...” și ale art. 2 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, care stipulează că „prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...”, art. 7 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 121 alin. (2) lit. a) din lege” și art. 43 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținării contabilității, în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în

termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv”, art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta și se prezintă Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune ...”, titlului II din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar aprobat prin Hotărârea Guvernului RM „Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar” nr. 474 din 28 aprilie 1998 și ale Hotărârii Guvernului RM „Privind declarația cu privire la impozitul pe venit” nr. 596 din 13 august 2012, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu au utilizat mașinile de casă și control cu memorie fiscală, pentru prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, la diferite persoane fizice și juridice, incluzând în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anilor 2013-2016 a companiilor sus indicate, acte care sunt documente fiscale, a unor date denaturate cu privire la venituri, acțiuni intenționate ce a dus la necalcularea și neachitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, respectiv s-au eschivat în mod intenționat de la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în sumă totală de 2728407 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Persoana juridică, Societatea cu Răspundere Limitată „Club Park Company” cod fiscal 1007600029087, (în continuare SRL „Club Royal Park Company”), cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. XXXXX 6/2 înregistrată la 26 aprilie 2007 la Camera Înregistrării de Stat, înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA la 1 mai 2007 certificat 0305588, genul principal de activitate al acesteia fiind prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere, comercializarea bunurilor imobiliare (încăperi cu destinație ne locativă), în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, a săvârșit intenționat infracțiunea prelungită de evaziune fiscală în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Gargalic A. în calitate de organizator în rezultatul înțelegerii prealabile, împreună și de comun acord cu Gargalic L., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, activând în cadrul SRL „Club Royal Park Company” cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși infracțiuni, au format un grup criminal organizat cu scopul și intenție unică de a comite evaziune fiscală, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Gargalic A., în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, a administrat SRL „Club Royal Park Company” precum și SRL „Cubal-Exim” (c/f 1004600047925); SRL „Impex Bussinescom” (c/f 1002600027240); SRL „Royal Park Residents”; (c/f 1016600028291); fondate de către el și care aveau ca gen de activitate - prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, comercializarea bunurilor imobiliare, importul și comerțul mărfurilor industriale, comerțul produselor alimentare, gestionându-le

personal sau prin intermediul persoanelor interpușe menționate mai sus, care erau în subordinea sa directă, executând cu precizie indicațiile date de către el.

În realizarea intențiilor criminale, Gargalîc A., în prealabil a repartizat rolurile fiecărui membru al grupării criminale create și conduse de el.

Astfel, Gargalîc L., care activa în calitate de director a SRL „Club Royal Park Company” și Sturzu A., care activa în calitate de contabil-șef al aceleiași companii, aveau rolul să acumuleze mijloacele bănești de la subdiviziunile economice ce aparțin întreprinderilor menționate mai sus și ulterior aveau rolul de acumulare a mijloacelor bănești și divizarea acestora după principiul separării mijloacelor bănești reflectate și nereflectate în evidența contabilă, iar mai apoi, informația necesară era prezentată de Sturzu A., în măsura în care este nevoie, potrivit indicației lui Gargalîc A., cu predarea către ultimul și/ sau către Gargalîc L. la oficiul din str. XXXXX nr. 6 bloc 2, mun. Chișinău a mijloacelor financiare nereflectate în evidența contabilă.

Ulterior, Gargalîc A., acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Gargalîc L., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, în cadrul grupului criminal organizat, prin intermediul cărora a săvârșit acțiuni prejudiciabile de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor sus menționate, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au fost folosite în activitatea întreprinderilor și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării necontabilizate, legalizau mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor și prestarea serviciilor nereflectate în evidența contabilă, reflectau cheltuieli pentru bunuri și servicii ce nu erau folosite în activitatea întreprinderii, cu scoaterea banilor în numerar, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit mari.

Astfel, în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, membrii grupului criminal organizat, condus de către Gargalîc A., de comun acord și după o înțelegere prealabilă, având scopul și intenție unică de comitere a evaziunii fiscale ale a întreprinderilor ÎCS „Club Royal Park Company” SRL; „Cubal-Exim” SRL; „Impex Bussinescom” SRL; „Royal Park Residents” SRL, contrar art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997, care prevede că „contribuabilul este obligat să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciul Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației...” și ale art. 2 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, care stipulează că „prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător...”, art. 7 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a) din lege” și art. 43 din aceeași lege, care prevede că „entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținării contabilității, în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv”, art. 83 alin. (4) din Codul fiscal, care

prevede că „declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta se prezintă Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune...”, titlului II din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar aprobat prin Hotărârea Guvernului RM „cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar” nr. 474 din 28 aprilie 1998 și ale Hotărârii Guvernului RM „Privind declarația cu privire la impozitul pe venit” nr. 596 din 13 august 2012, în scopul tănuirii obiectului impozabil, nu au utilizat mașinile de casă și control cu memorie fiscală, pentru prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, la diferite persoane fizice și juridice, incluzând declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anilor 2013-2016 a companiilor sus indicate, acte care sunt documente fiscale, a unor date denaturate cu privire la venituri, acțiuni intenționate ce a dus la necalcularea și neachitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, respectiv s-au eschivat în mod intenționat de la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în sumă totală de 2557941 de lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Persoana juridică, Societatea cu Răspundere Limitată „Cubal-Exim” cod fiscal 1004600047925, (în continuare SRL „Cubal-Exim”), cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. XXXXX 6/2, înregistrată, la 3 octombrie 2000, la Camera Înregistrării de Stat, înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA la data de 1 septembrie 2010, certificat numărul 0307096, genul principal de activitate al acesteia fiind comercializarea zahărului; vânzarea bunurilor imobile (spații comerciale amplasate în mun. Chișinău, str. XXXXX, nr.6, bl.2), în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, a săvârșit intenționat infracțiunea prelungită de evaziune fiscală în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe:

Gargalîc A. în calitate de organizator în rezultatul înțelegerii prealabile, împreună și de comun acord cu Gargalîc L., și alte persoane în curs de identificare, activând în cadrul SRL „Cubal-Exim”, și anume Gargalîc A. fiind unicul fondator și administrator, iar Gargalîc L. activând în calitate de contabil a companiei date, cu un înalt grad de coordonare între ei, cu caracter retras, cu regulile sale de comunicare, de subordonare, disciplină, având un plan bine determinat de activitate infracțională, cu desemnarea rolurilor și funcțiilor membrilor grupului, a unor acte și operațiuni concrete, cu intenția de a săvârși infracțiuni, au format un grup criminal organizat cu scopul și intenție unică de a comite evaziune fiscală, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Gargalîc A., în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, a administrat SRL „Cubal-Exim” (c/f 1004600047925); precum și SRL „Club Royal Park Company” SRL „Impex Bussinescom” (c/f 1002600027240); SRL „Royal Park Residents”; (c/f 1016600028291); fondate de către el și care aveau ca gen de activitate - comercializarea zahărului; vânzarea bunurilor imobile; prestarea serviciilor în domeniul alimentației publice (restaurant, bar), prestarea serviciilor hoteliere și serviciilor de cazare, importul și comerțul mărfurilor industriale, comerțul produselor alimentare, gestionându-le personal sau prin intermediul persoanelor interpușe menționate mai sus, care erau în subordinea sa directă, executând cu precizie indicațiile date de către el.

În realizarea intențiilor criminale, Gargalic A., în prealabil a repartizat rolurile fiecărui membru al grupării criminale create și conduse de el.

Astfel, Gargalic A. care activa în calitate de director a SRL: „Cubal Exim” și Gargalic L., care activa în calitate de contabil al aceleiași companii, aveau rolul să acumuleze mijloacele bănești de la subdiviziunile economice ce aparțin întreprinderilor menționate mai sus și ulterior aveau rolul de acumulare a mijloacelor bănești și divizarea acestora după principiul separării mijloacelor bănești reflectate și nereflectate în evidența contabilă, iar mai apoi, informația necesară era prezentată, în măsura în care este nevoie, potrivit indicației lui Gargalic A., cu predarea către ultimul și/ sau către Gargalic L. la oficiul din str. XXXXX nr. 6 bloc 2, mun. Chișinău a mijloacelor financiare nereflectate în evidența contabilă.

Ulterior, Gargalic A., acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Gargalic L., Sturzu A. și alte persoane în curs de identificare, în cadrul grupului criminal organizat, prin intermediul cărora a săvârșit acțiuni prejudiciabile de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor sus menționate, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au fost folosite în activitatea întreprinderilor și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării necontabilizate, legalizau mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor/ bunurilor și prestarea serviciilor nereflectate în evidența contabilă, reflectau cheltuieli pentru bunuri și servicii ce nu erau folosite în activitatea întreprinderii, cu scoaterea banilor în numerar, fapt ce a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

Astfel, în perioada 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017, membrii grupului criminal organizat, condus de către Gargalic A., de comun acord și după o înțelegere prealabilă, având scopul și intenție unică de comitere a evaziunii fiscale a întreprinderi SRL „Cubal-Exim”, contrar 24 alin. (1) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr. 1163- XIII din 24 aprilie 1997, care prevede că „Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.” și alin. (3) care prevede că „Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol” art. 26 alin. (1) din Codul fiscal care prevede că „Mărimea deducerii uzurii calculate a proprietății se determină în conformitate cu prezentul articol, cu art. 24 și 27”, alin. (2) care prevede că „proprietatea pe care se calculează uzura este proprietatea materială reflectată în bilanțul contabil al contribuabilului în conformitate cu legislația și folosită în activitatea de întreprinzător...” art. 26 alin. (10) din Codul fiscal care prevede că „evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern” și a prevederilor Regulamentului privind evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 289 din 14 martie 2007, art. 24 alin. (8) din Codul fiscal care prevede că „Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente.” art. 27 alin. (2) din Codul fiscal care prevede că „Mijloacele obținute de la înstrăinarea mijloacelor fixe, cu excepția celor obținute din înstrăinarea autoturismului care a fost inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art. 26 alin. (9) lit. b), se raportează la reducerea bazei valorice

a categoriei respective de proprietate. Dacă reducerea indicată conduce, la sfârșitul perioadei de gestiune, la un rezultat negativ pe categoria de proprietate, atunci acest rezultat se include în venit, iar valoarea categoriei respective de proprietate la începutul perioadei de gestiune corespunzătoare se egalează cu zero. În cazul înstrăinării autoturismului inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art. 26 alin. (9) lit. b), baza valorică a categoriei respective de proprietate se reduce cu valoarea rămasă a autoturismului înstrăinat, determinată pornind de la valoarea cu care acesta a fost inclus în categoria respectivă. Venitul sau pierderea calculată ca diferență între suma mijloacelor obținute de la înstrăinarea autoturismului și baza valorică a acestuia se recunoaște drept venit sau pierdere a perioadei fiscale în care a avut loc înstrăinarea. Baza valorică a autoturismului reprezintă valoarea acestuia micșorată cu suma uzurii calculate” art. 30 alin. (1) din Codul fiscal, care stipulează că „nu se permite deducerea impozitului pe venit, instituit în prezentul titlu, a penalităților și amenzilor aferente lui, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget”, în scopul tănuirii obiectului impozabil, a dedus în scopuri fiscale cheltuieli legate de asigurarea și amortizarea a două autoturisme (marca/ model „Porsche Cayenne” și „Mercedes Benz Viano”), care nu au fost folosite în activitatea întreprinderii; a reflectat în activitatea întreprinderii cheltuieli în scopuri fiscale în rezultatul comercializării autoturismului de marca/ model „Porsche Cayenne” persoanei interdependente - Gargalîc L., soția fondatorului - Gargalîc A. și a autoturismului de marca/ model „Mercedes Benz S class” persoanei interdependente, fondatorului - Gargalîc A.; a reflectat cheltuieli privind diferențe negative de curs valutar pentru împrumuturile ce nu au fost necesare în activitatea întreprinderii din motiv că creditele și împrumuturile au fost acordate ca împrumuturi altor întreprinderi fără dobândă, a reflectat dobânzile pentru achitarea leasingului financiar pentru autoturismele marca/ model „Porsche Cayenne” și „Mercedes Benz S class” - autoturismele nu au fost folosite în activitatea întreprinderii, incluzând în declarațiile cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada anilor 2013 - 2016 a companiei sus indicate, acte care sunt documente fiscale, a unor date denaturate cu privire la venituri și cheltuieli, acțiuni intenționate ce a dus necalcularea și neachitarea impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător, respectiv s-au eschivat în mod intenționat de la plata taxelor și impozitelor la bugetul de stat, în sumă totală de 151564 de lei, ce constituie proporții mari.

Instanța a reținut că inculpații au recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și au solicitat judecarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, urmează a fi încadrate:

- acțiunile inculpatului Gargalîc A. în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca participație în calitate de organizator în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- acțiunile inculpatei Gargalîc L. în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a

întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- acțiunile inculpatei Sturzu A. în baza art. 42 alin. (2), 46, 224 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- acțiunile persoanei juridice SRL „Club Royal Park Company” în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca evaziunea fiscală a întreprinderii prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- acțiunile persoanei juridice SRL „Cubal-Exim” în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, ca evaziunea fiscală a întreprinderii prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la bază operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în sumă ce depășește 1 500 de unități convenționale care constituie proporții mari.

Totodată, instanța a statuat că solicitările inculpatului Gargalîc A. și avocatului Mița O. cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia nr. 210 din 29 iulie 2017 pe capătul de învinuire pe art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, privind faptele de evaziune fiscală comise până la 9 septembrie 2016, urmează a fi respinse.

Ori, infracțiunea incriminată inculpatului Gargalîc A., fiind potrivit art. 29 Cod penal una prelungită, a fost comisă în perioada anilor 1 ianuarie 2013 – 31 octombrie 2017, fiind consumată în luna octombrie 2017, când a fost efectuat controlul și depistată evaziunea fiscală, adică cu mult după adoptare și intrarea în vigoare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2017 nominalizată.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpații au comis o infracțiune din categoria celor grave, dar se caracterizează pozitiv, anterior nu au mai fost judecați, au recunoscut vina și sincer s-au căit, au recuperat benevol prejudiciul cauzat statului prin infracțiune, fapt confirmat prin ordinele de plată anexate la dosar, că circumstanțe ce agravează răspunderea penală lipsesc.

Sanțiunea art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 3350 la 5350 de unități convenționale sau închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Totodată, instanța a conchis că este neîntemeiată solicitarea apărării cu privire la aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în privința pedepsei complementare și a nu o aplica în privința tuturor inculpaților, deoarece cauza s-a examinat în procedura

art. 364¹ Cod de procedură penală și nu se mai poate de aplicat prevederile art. 79 Cod penal având în vedere că inculpaților deja le-a fost redusă pedeapsa conform prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Avocatul Oleg Mîța și inculpatul Gargalic Andrei, au declarat apel, solicitând casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în baza art. 79 Cod penal, să nu fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura anumită activitate.

Apelanții au indicat că, inculpatul Gargalic A. a contribuit în mod esențial și considerabil la descoperirea faptei și stabilirea altor circumstanțe importante, în special privind determinarea cuantumului prejudiciului cauzat în urma acțiunilor de evaziune fiscală.

Mai mult, anume de inculpatul Gargalic A. și soția Gargalic L., au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea achitării integrale a sumei prejudiciului cauzat în termeni cât mai restrânși, adică chiar până la finisarea urmăririi penale pe caz.

Prin urmare, au fost stabilite mai multe circumstanțe excepționale, prin care se justifică oportunitatea aplicării unei pedepse mai blânde în privința lui Gargalic A.

Supra celor invocate, din momentul reținerii și până la pronunțarea sentinței, inculpatul Gargalic A. s-a aflat în arest preventiv peste 6 luni de zile, în condițiile de izolator, care se caracterizează prin limitarea la maxim a drepturilor și libertăților deținuților, precum și condiții inumane și degradante de deținere a acestora, fapt care a fost consemnat în Raportul Comitetului European de prevenire a Torturii, Tratatului inuman și degradant Raportul din 30 iunie 2016 CPT/Inf (2016).

3.1. La fel, au declarat apel avocatul Oleg Mîța și inculpata Gargalic L., solicitând casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redusă pedeapsa inculpatei în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar în baza art. 79 Cod penal, să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura anumită activitate.

Apelanții au invocat că, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpata beneficiază de reducerea cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sanțiunea din art. 244 alin. (2) Cod penal, stabilește plafonul minim al pedepsei cu amendă pentru persoane fizice în mărime de 3350 de unități convenționale. Respectiv, prin reducerea cu 1/4, cuantumul pedepsei cu amendă urma să constituie 2512 unități convenționale, adică 125 600 de lei.

Totodată, conform art. 79 Cod penal, instanța poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Ori, Gargalic L. a contribuit în mod esențial și considerabil la descoperirea faptei și stabilirea altor circumstanțe importante, în special privind determinarea cuantumului prejudiciului cauzat în urma acțiunilor de evaziune fiscală.

Mai mult, anume de inculpata Gargalic L. au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea achitării integrale a sumei prejudiciului cauzat, în termen cât mai restrânși, chiar până la finisarea urmăririi penale pe acest caz.

3.2. Avocatul Oleg Mîța și reprezentantul ÎCS „Club Royal Park Company” SRL, Dobrotvor Igor, de asemenea au declarat apel, solicitând casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redusă pedeapsa persoanei juridice în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar în baza art. 79

Cod penal, să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura anumită activitate.

Apelanții au invocat că, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ÎCS „Club Royal Park Company” SRL poate beneficia de garanțiile și facilitățile acordate de legea procesual penală în parte ce se referă la determinarea pedepsei penale cu amendă în mărime de 3 000 de unități convenționale.

Totodată, conform art. 79 Cod penal, instanța poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Ori, ÎCS „Club Royal Park Company” SRL a contribuit în mod esențial și considerabil la descoperirea faptei și stabilirea altor circumstanțe importante, în special în parte ce se referă la determinarea cuantumului prejudiciului cauzat în urma acțiunilor de evaziune fiscală.

Mai mult, anume de ÎCS „Club Royal Park Company” SRL au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea achitării integrale a sumei prejudiciului cauzat în termen cât mai restrânsi, chiar până la finisarea urmăririi penale pe acest caz.

3.3. De asemenea, au declarat apel avocatul Oleg Mîța și administratorul „Cubal Exim” SRL, Dobrotvor Igor, solicitând casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie redusă pedeapsa persoanei juridice în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar în baza art. 79 Cod penal, să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura anumită activitate.

Apelanții au invocat că, conform art. 364¹ Cod de procedură penală „Cubal Exim” SRL poate beneficia de garanțiile și facilitățile acordate de legea procesual penală în parte ce se referă la determinarea pedepsei penale cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale.

Totodată, conform art. 79 Cod penal, instanța poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Ori, „Cubal Exim” SRL a contribuit în mod esențial și considerabil la descoperirea faptei și stabilirea altor circumstanțe importante, în special în parte ce se referă la determinarea cuantumului prejudiciului cauzat în urma acțiunilor de evaziune fiscală.

Mai mult, anume de „Cubal Exim” SRL, au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea achitării integrale a sumei prejudiciului cauzat în termen cât mai restrânsi, chiar până la finisarea urmăririi penale pe acest caz.

3.4. A declarat apel și inculpata Sturzu Aliona, solicitând casare parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2512 unități convenționale, ce echivalează cu 125600 de lei, fără aplicarea pedepsei complementare.

Apelanta a invocat că, conform rechizitoriului pe cauza penală au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 30 717 lei:

- 1 027 de lei, consumabile (hârtie, imprimare, copiator) - 3315 file a câte 0,31 lei fiecare filă;

- 5 720 de lei, cheltuieli pentru interpret la acțiuni de urmărire penală (11 ore) și traduceri actelor procesuale (12 file - ordonanțe de punere sub învinuire);

- 21 330 de lei, salariu Procurorului: 32 zile a câte 666,56 lei pentru una zi, suma de 2 640 de lei salariu Consultantului procurorului 12 zi - 220 de lei.

Instanța a dispus încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare în sumă de 30 717 lei.

Însă, art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, nu prevede ca procurorul ori consultantul procurorului, ca persoane cărora urmează a le fi compensate cheltuieli suportate în procesul penal. Or aceștia, în virtutea obligațiilor funcționale atribuite de lege, activează fiind remunerați de către stat în baza unor relații de muncă.

Salariul mediu pentru toata perioada de participare în proces penal, prevăzut la art. 228 alin. (1), pct. 1) Cod de procedură penală, nu se raportează la prestația procurorului, or, acesta nu se regăsește în lista exhaustivă din alin. (1) art. 228 Cod de procedură penală.

Consumabilele solicitate de către procuror, adică costul materialelor care au fost utilizate, se compensează doar expertului și specialistului, așa cum prevede art. 228 alin. (3) Cod de procedură penală și doar la cererea acestora (art. 228 alin. (5) Cod de procedură penală).

Conform legii procesuale penale, dacă instanța de judecată dispune plata cheltuielilor judiciare din contul inculpatului (art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală), acestea urmează a fi dispuse spre încasare în limitele legii, după cum s-a atenționat supra, fără a crea o povară inechitabilă și neîntemeiată (în afara legii) pentru condamnat.

În aceeași ordine de idei, apelând la dispoziția art. 229 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele.

Repartizarea cheltuielilor trebuie să fie întemeiată, echitabilă și proporțională pentru a exclude tratament ilegal și inechitabil.

Astfel, prin dispunerea încasării de la inculpata Sturzu A. a cheltuielilor judiciare de 5 720 de lei, ce constituie cheltuieli pentru interpret la acțiuni de urmărire penală cu participarea învinuiților (II ore) și traducerile actelor procesuale în privința învinuiților (12 file - ordonanțe de punere sub învinuire), efectuată în cadrul urmăririi penale, instanța a emis o soluție inechitabilă și neîntemeiată. Or Sturzu A. nu a beneficiat de așa servicii, acțiunile procesuale în privința ei nu au fost efectuate cu participarea interpretului, instanța de judecată însă a dispus încasarea acestor cheltuieli din contul inculpatei.

Suplimentar, cheltuielile judiciare și quantumul acestora nu a fost confirmat prin probe concludente și pertinente, la dosar lipsind înscrisuri care ar demonstra suportarea acestor cheltuieli, precum și quantumul lor în mărimea indicată de către procuror (lipsa dovezii quantumului real).

La caz, inculpata se poate corecta și reeduca prin condamnarea dispusă, cu aplicarea în privința ei a pedepsei sub formă de amendă în mărime minimală - 2512 unități convenționale (125 600 de lei).

Ori, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Inculpata Sturzu A. se poate corecta și reeduca prin condamnarea dispusă cu aplicarea art. 79 Cod penal față de pedeapsa penală complimentară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În ședința de judecată, în privința aplicării pedepsei față de Sturzu A., s-au invocat prevederile art. 79 Cod penal, precum și s-a scos în evidență următoarele circumstanțe importante și determinante pentru stabilirea pedepsei echitabile:

- inculpata nu are antecedente penale, anterior nu a fost judecată, este la prima abatere de la legea penală;

- a avut căință sinceră de faptele comise, ceea ce s-a demonstrat prin conduita inculpatei pe parcursul procesului penal;

- a colaborat activ și cu bună credință cu organul de urmărire penală, a contribuit la descoperirea și elucidarea circumstanțelor și faptelor care au constituit obiectul învinuirii. Astfel, Sturzu A. prin declarații a elucidat fapte, care nu erau înțelese și clare organului de urmărire penală (date contabile) și specialiștilor atrași în proces penal de la Serviciul Fiscal de Stat. Anume declarațiile inculpatei au ajutat la constatarea corectă și cu plenitudine a întregului tablou factual, au servit sprijin pentru stabilirea exactă și corectă a cuantumului prejudiciului cauzat, natura încălcărilor din evidența contabilă, la descifrarea și clasificarea taxelor și impozitelor neachitate conform legii. Atitudinea respectivă a inculpatei a contribuit la stabilirea adevărului și desfășurarea urmăririi penale în termen rezonabil, economisirea resurselor de timp, de personal și financiare;

- la caz a fost achitat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- deși a fost constatată vinovăția inculpatei Sturzu A., aceasta nu a acționat pe cont propriu, nu a avut beneficii din acțiunile săvârșite, inculpata acționând la indicația factorilor săi de decizie.

Sturzu A. are studii superioare și fiind contabil de profesie, nu are alte meserii, abilități profesionale, decât cele obținute în domeniul profesiei obținute.

Privarea de dreptul de a presta activitatea sa profesională o privează pe Sturzu A. de dreptul fundamental, garantat de Constituție - dreptul la muncă (inclusiv, în vederea întreținerii - sursă de existență).

3.5. La 11 septembrie 2018 avocatul Oleg Mîța și inculpații Gargalic Andrei, Gargalic Lada, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim”, au declarat apel suplimentar, solicitând încetarea procesului penal în temeiul art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală.

Apelanții au invocat că, în baza modificărilor în legislația penală prin Legea 179 din 26 iulie 2018, /MO nr. 309- 320 din 17 august 2018 art. 498; s-a operat de criminalizarea unor anumite forme de comitere a infracțiunii de evaziune fiscală, cu introducerea a unor modalități noi de comitere a acestei fapte.

Legiuitorul în mod esențial a redus formele de comitere a acestor fapte infracționale, astfel încât nu orice acțiune de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, ei doar includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale gri care au la bază operațiuni ce nu au existat.

Cu referire la semne de calificare, în baza cărora inculpații Gargalic A., Gargalic L., SRL „Club Royal Park Company”, precum și SRL „Cubal Exim” au fost recunoscuți culpabili de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 244 Cod penal, s-a specificat, că modificările operate, de criminalizează faptele ce li s-au imputat, întrucât sunt pasibile răspunderii penale doar acțiunile de includere intenționată a datelor vădit denaturate cu privire la venituri sau cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale sau au la bază operațiuni ce nu au existat. Prin urmare, o simplă prezentare a datelor contabile denaturate cu privire la venituri și cheltuieli nu mai constituie deja o infracțiune.

Supra celor invocate, au menționat că de către legiuitor în mod expres au fost stabilite limitele în timp, pentru ca o acțiunile de evaziune fiscală să fie considerate drept o infracțiune.

Astfel, cum rezultă din conținutul acestei norme, precum și potrivit Notei informative, întocmite de autorii proiectului acestei legi, prezentat împreună cu textul proiectului de lege supus votării în plenul Parlamentului RM, se menționează în mod expres, că sa operat reformularea componentei infracțiunii prin:

a) creșterea costului evaziunii fiscale;

b) stabilirea unui cadru temporar exact pe parcursul căruia a avut loc acțiunea de evaziune: 1 an.

Potrivit Codului fiscal aprobat prin Legea Parlamentului RM Nr. 1163 din 24 aprilie 1997 (Titlul I Dispoziții Generale art. 5. Noțiuni generale An fiscal - an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie). Prin urmare, este stabilită o determinare strictă în timp pentru faptele, și doar quantumul cumulativ al tuturor acțiunile de eschivare de la plată a impozitelor efectuate pe parcursul acestei perioade de timp (1 ianuarie – 31 decembrie) poate fi apreciat ca infracțiune sau nu. Respectiv, pentru calificarea acțiunilor nu se va lua în calcul suma impozitelor neachitate per total pentru întreaga perioadă inclusă în rechizitoriu, ci doar sumele impozitelor și taxelor neachitate pe parcursul doar a unui an calendaristic, care se începe cu 1 ianuarie și se termină la data de 31 decembrie. Prin urmare, la această dată infracțiunea de evaziune fiscală se consideră consumată. (Pentru perioada respectivă a anului fiscal). Respectiv, fiecare an constituie o faptă separată și legea nu admite cumularea sumelor impozitelor și taxelor pe parcursul unei perioade care înglobează mai mulți ani, perioade fiscale urmând a fi strict delimitate și separate, iar suma evaziunii urmează a fi calculată doar pentru perioada unui singur an.

În continuare, potrivit deciziei nr. 59 din 14 martie 2018 adoptată de SFS asupra cazului de încălcare a legislației comisă de ÎCS „Club Royal Parc Company” SRL, c/f 1007600029087, adoptate în baza Actului controlului fiscal nr. 5-659581 din 16 februarie 2018, s-a dispus, calcularea sumelor neachitate la buget:

- 107 296 de lei impozitul pe venit reținut din salariu;
- 605 063 de lei impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- 405 457 de lei prime de asigurare obligatorii de asistență medicală;
- 735 824 de lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajator;
- 191 957 de lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii;
- 12 750 de lei taxa pentru unitățile comerciale și/ sau de prestări servicii;
- 457 351 de lei taxa pentru cazare;
- 42 242 de lei impozitul pe bunurile imobile.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 6 din Codul fiscal din sistemul impozitelor și taxelor generale de stat fac parte: - impozitul pe venit; - taxa pe valoarea adăugată; - accizele; - impozitul privat; taxa vamală; - taxele rutiere. Sistemul impozitelor și taxelor locale include: a) impozitul pe bunurile imobiliare; b) taxele pentru resursele naturale; e) taxa pentru amenajarea teritoriului; d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale; e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei); f) taxa de aplicare a simbolici locale; g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire sociala; h) taxa de piață; i) taxa pentru cazare; j) taxa balneară; k) taxa pentru

prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orășenești și sătești (comunale); l) taxa pentru parcare; m) taxa de la posesorii de câini; n) taxa pentru amenajarea localităților din zona de frontieră care au birouri (posturi) vamale de trecere a frontierei vamale, (a vedea la fel pt. 5 al Hotărârii Plenului CSJ „Cu privire la unele aspecte de aplicare a prevederilor legislației fiscale la examinarea litigiilor despre urmărirea impozitelor și taxelor, aplicarea sancțiunilor de către organele fiscale” nr. 25 din 15 iulie 2002).

Astfel, contribuții de asigurări sociale de stat nu fac parte din sistemul național de impozite și la acel moment nu erau incluse în normă art. 244 Cod penal ca acțiune de evaziune fiscală. Mai mult, potrivit prevederilor art. 1 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, contribuției de asigurări sociale este suma datorată în mod obligatoriu de participant la sistemul public de asigurări sociale. Prin urmare, sumele calculate în urma controlului fiscal în mărime de 405 457 de lei cu titlul de prime de asigurare obligatorii de asistență medicală, 735 824 de lei, cu titlul de contribuții de asigurări sociale de stat: obligatorii virate de angajator, precum și 191 957 de lei cu titlul de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii la momentul comiterii nu au făcut parte a obiectului infracțiunii și urmează a fi excluse de instanță în aprecierea faptelor de evaziune fiscală, care a dus la neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari (așa cum este formulat dispozitivul art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal).

În continuare, potrivit Actului controlului fiscal nr. 5-659581 din 16 februarie 2018, întocmit în privința ÎCS „Club Royal Parc Company” acțiunile de evaziune fiscală au avut loc în privința mai multor tipuri de impozite și în diferite perioade de timp. Respectiv, neachitarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător în suma totală de 605 063 de lei a avut loc în perioada A/2013 – 350 139 de lei și A/2014 – 254 924 de lei. Rezultă, că pentru aceste tipuri de impozite faptele nu pot fi apreciate ca evaziune fiscală întrucât nu a fost depășit plafonul minim, stabilit de lege (suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal care să depășească 50 de salarii medii lunare pe economie prognozat, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei).

La fel și în privința faptelor de diminuare a impozitului din venit din salariu, în suma totală de 93 395 de lei, și anume: ianuarie 2016 – 1 636 de lei, martie 2016 - 2903 lei, aprilie 2016 – 6 423 de lei, mai 2016 – 16 458 de lei, iunie 2016 – 13 324 de lei, iulie 2016 – 22 955 de lei, august 2016 – 29 696 de lei.

Aceeași situație poate fi constatată și în privința acțiunilor de diminuare a taxei pentru cazare, în suma totală de 405 563 de lei, inclusiv T/04/2013 – 16 964 de lei, T/01/2014 – 19 378 de lei, T/02/2014 – 18 778 de lei, T/03/2014 – 31 048 de lei, T/04/2014 – 29 299 de lei, T/01/2015 – 42 842 de lei, T/02/2015 – 68 431 de lei, T/03/2015 – 55 399 de lei, T/04/2015 – 32 498 de lei, T/01/2016 – 16 598 de lei, T/02/2016 – 27 352 de lei, T/03/2016 – 21 942 de lei, T/04/2016 -25 543 de lei.

Supra celor menționate, diminuarea taxei pentru unitățile comerciale și/ sau prestări servicii de deservire socială cu 12 750 de lei a avut loc, inclusiv, în perioada T/01/2014 - T/02/2016 cu câte 825 de lei.

Astfel, un simplu calcul demonstrează cu desăvârșire că, dacă întreaga perioadă de evaziune fiscală, inclusă în rechizitoriu, o împărțim în anii fiscali separate, atunci

pentru fiecare din acești ani fiscali cuantumul sumei impozitelor și taxelor ce nu au fost achitate în bugetul de stat nu va depăși sumele:

- pentru anul 2013 suma de 192 500 de lei, reieșind din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, în mărime de 8 850 de lei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 951 din 20 decembrie 2012 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013;

- pentru anul 2014 suma de 211 250 de lei, reieșind din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, în mărime de 4 225 de lei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13 decembrie 2013 privind aprobarea salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014;

- pentru anul 2015 suma de 225 000 de lei, reieșind din cuantumul pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4 500 de lei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 4 decembrie 2014 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015;

- pentru anul 2016 suma de 252 500 de lei, reieșind din cuantumul salarialul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5 050 de lei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016;

- pentru anul 2017 suma de 280 000 de lei, reieșind din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5 600 de lei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1233 din 9 noiembrie 2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economic, prognozat pentru 2017.

Prin urmare, această schimbare a cadrului normativ constituie o lege mai blândă, care ușurează situația persoanei atrase la răspunderi penală și, prin urmare, prezentei spețe urmează a fi aplicate prevederile art. 10 Cod penal, care în mod expres prevede, că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

3.6. La 12 septembrie 2018, și inculpata Sturzu Aliona a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal.

Apelanta a invocat că la 17 august 2018 a intrat în vigoare Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative.

Conform art. IV al Legii, Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

(Pct. 11) La articolul 244 (redacția nouă a normei penale):

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie

de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 5000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

la alineatul (2):

în dispoziție, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,”;

sanctiunea va avea următorul cuprins:

„se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

Prin norma penală adoptată, legislatorul a stabilit noi criterii de calificare a infracțiunii, prevăzute de art. 244 Cod penal. În acest sens a fost modificată latura obiectivă a componenței de infracțiune.

Astfel, pentru a califica și încadra acțiunile conform art. 244 Cod penal, conform legii noi este necesar ca la evaziune fiscală:

a) Suma cumulativă a: 1) impozitelor prevăzute de Cod fiscal; 2) taxelor prevăzute de Cod Fiscal, 3) contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală să depășească 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate;

b) Suma cumulativă va cuprinde doar impozite, taxe, contribuții, prime, neachitate prin evaziune, care sunt aferente și se raportează unui an fiscal (Perioada: 1 ianuarie - 31 decembrie);

Componența de infracțiune prevăzută la art. 244 Cod penal este materială. Evaziunea fiscală se consideră consumată din momentul survenirii urmărilor prejudiciabile, care depășesc cuantumul stabilit în art. 244 Cod penal.

Latura Obiectivă include: 1) Fapta prejudiciabilă, descrisă supra; 2) urmările prejudiciabile sub forma neachitării impozitului, a cărui sumă depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate; Suma impozitului neachitat, se raportează la un an fiscal; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin urmare, legislatorul modificând norma penală de la art. 244 Cod penal, incriminează evaziunea fiscală numai dacă suma cumulativă impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an „fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate.

Dacă în cursul unui an fiscal, suma cumulativă a impozitelor neachitate în rezultatul evaziunii fiscale nu atinge pragul de 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, faptele respective nu constituie infracțiune (de criminalizarea infracțiunii).

Pe cauza dată, constatăm că în conformitate cu actul de control fiscal nr. 5-659581, prelungit pe formularele 5-659582, 5-659583, 1-748614, 1-748615 și 1-748616 din 16 februarie 2018 suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate pe toate perioadele (anii fiscali, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017), constituie un quantum sub nivelul quantumului care stă la baza calificării infracțiunii de evaziune fiscală.

Inculpata Sturzu A. a activat în calitate de contabil-șef al SRL „Club Royal Park Company”. Or conform învinuirii înaintate, inculpatei i se încreditează acțiuni legate de exercitarea funcției de contabil-șef la această companie.

SRL „Club Royal Park Company” la fel este subiect al răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală.

Așa cum a fost menționat supra, pentru calificarea penală a evaziunii fiscale, norma penală de la art. 244 Cod penal prevede ca fiind necesar de constatat existența totalității semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică fapta prejudiciabilă drept infracțiune.

În acest sens, având în vedere modificarea legii penale, este necesar de stabilit care sunt plățile neachitate urmare la acțiunile inculpaților, care este quantumul anual al sumelor cumulative a impozitelor și taxelor prevăzute de Codul fiscal, neachitate de către inculpați, care este perioada unui an fiscal și care este salariu mediu prognozat pe economic.

Conform învinuirii înaintate inculpaților, la stabilirea quantumului impozitelor neachitate prin evaziune fiscală, acuzarea a administrat probe sub formă de acte de control fiscal și decizii emise în baza actelor de control fiscal, care cuprind rezultatele constatate de către Serviciul Fiscal de Stat și vizează activitatea SRL „Club Royal Park Company”.

Organul fiscal, constatând diminuarea unor taxe și impozite, eschivarea de la plata lor, în final a stabilit sumele exacte, care constituie prejudicial cauzat prin evaziune.

Astfel, în pct. III în partea dispozitivă a Deciziei nr. 59 din 14 martie 2018, adoptată asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Club Royal Park Company”, sunt indicate următoarele sume cumulative pentru întreaga perioadă supusă controlului (A/2013-A/2017), perioadă inclusă în învinuirea înaintată:

- 107 296 de lei - impozit pe venit reținut din salariu diminuat (corp de impozit);
- 605 063 de lei - impozit pe venit diminuat, obținut din activitatea de întreprinzător (corp de impozit), inclusiv: pentru anul 2016 – 350 139 de lei, pentru anul 2017 – 254 924 de lei.
- 405 457 de lei - prime de asigurări obligatorii de asistență medicală, diminuate (A/2016 - A/2017);
- 735 824 de lei - contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virale de angajator, diminuate (A/2016 - A/2017);
- 191 957 de lei - contribuții individuale de asigurări sociale de stat virate de angajatori pentru persoane asigurate, diminuate (A/2016 - A/2017);

- 12 750 de lei - taxa pentru unități comerciale și/sau prestări servicii (A/2014 -A/2017);

- 457 352 de lei - taxa pentru cazare, diminuată (A/2013 - A/2017);

- 42 242 de lei - impozit pe bunurile imobile (A/2016 - A/2017).

Majorări de întârziere (pct. IV) și amenzile (pct. V) din Decizie nu au relevanță pentru calificarea penală a faptelor, deoarece aceste sume constituie sancțiuni pentru neachitarea sumelor impozitelor și taxelor. Or, latura obiectivă la art. 244 Cod penal prevede în mod expres că pentru calificare se rețin impozitele, taxele, prime și contribuții.

Conform actului de control fiscal, sumele dispuse pentru încasare la buget constituie un quantum cumulativ, care se raportează la diferite perioade fiscale, și anume A/2013 - A2017.

Unul din criteriile de calificare a faptei prejudiciabile în temeiul art. 244 Cod penal constituie quantumul minim al prejudiciului cauzat prin evaziune fiscală, care reprezintă salariul mediu pe economie prognozat, înmulțit la 50 în cazul alin. (1) art. 244 Cod penal și la 100 în cazul alin. (2) art. 244 Cod penal.

Conform hotărârilor de Guvern nr. 951 din 20 decembrie 2012, nr. 1000 din 13 decembrie 2013, nr. 974 din 4 decembrie 2014, nr. 879 din 23 decembrie 2015 și 1233 din 9 noiembrie 2016, quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat constituie:

A/2013 – 3 850 de lei (calificarea evaziunii fiscale de la suma 192 500 de lei);

A/2014 – 4 225 de lei (calificarea evaziunii fiscale de la suma 211 250 de lei);

A/2015 – 4 500 de lei (calificarea evaziunii fiscale de la suma 225 000 de lei);

A/2016 – 5 050 de lei (calificarea evaziunii fiscale de la suma 252 500 de lei);

A/2017 – 5 600 de lei (calificarea evaziunii fiscale de la suma 280 000 de lei);

În conformitate cu pct. 41 a art. 5 Cod fiscal, anul fiscal cuprinde perioada între 1 ianuarie și 31 decembrie.

Până a trece la raportarea sumelor prejudiciului stabilit în rezultatul controlului fiscal, care au fost incluse în învinuire, vom scoate în evidență corelarea normelor penale, importante pentru justa calificare a faptelor înscrinate inculpaților.

Conform art. 10 Cod penal:

(1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

(2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

La momentul comiterii faptelor de către inculpați, art. 244 Cod penal la elementele laturii obiective prevedea în mod expres sintagma ”dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește”.

Prin modificarea normei penale (ultima redacție, în vigoare din 17 august 2018) legiuitorul a completat această sintagmă cu noi tipuri de plăți față de bugetele de stat și anume:

- taxe prevăzute de Codul fiscal,

- contribuție de asigurări sociale de stat obligatorii, -primă de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Incontestabil rezultă că, evaziunea fiscală în privința taxelor prevăzute de Codul fiscal, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primei de asigurare obligatorie de asistență /medicale a fost incriminată prin lege din data de 17 august 2018. Or, noțiunea de impozit are definiție/ exactă, prevăzută de Codul fiscal, iar tipurile impozitelor sunt prevăzute în mod exhaustiv în art. 5 al Codului fiscal. Aici vom atenționa că norma penală de la art. 244 Cod penal în partea ce ține de „impozite” este o normă de blanchetă.

După organizarea logică și structura normei penale, rezultă în mod cert că, dacă legislatorul până la 17 august 2018 nu a inclus în norma penală alte impozite, identificându-le în mod categoric, atunci taxele, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, primă de asigurare obligatorie de asistență medicală nici nu erau definite ca elemente ale normei penale, care ar permite atragerea la răspundere penală.

Respectiv, până la 17 august 2018, aceste categorii de plăți și obligații față de bugetul de stat aveau un caracter deductibil, deci incert.

Or, conform principiul legalității, stipulat în art. 3 Cod penal, (1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sânt interzise.

Prin urmare, la caz avem o concurență între normele penale, care concurează în privința efectului lor, concurs care face aplicabilă față de fapta comisă legea penală mai blândă și mai favorabilă pentru persoana pasibilă de răspundere penală.

În astfel de situație, urmare la sinteza normei penale expuse la art. 244 Cod penal, rezultă că față de inculpați:

1) Pentru atragerea la răspundere penală nu pot fi aplicate categoriile introduse prin legea penală din 17 august 2018 și anume: taxe prevăzute de Codul fiscal, contribuție de asigurări sociale de stat obligatorii, primă de asigurare obligatorie de asistență medicală (este aplicabilă doar categoria „impozite” care la rândul lor sunt prevăzute la art. 5 Cod Fiscal); în această parte acționează legea veche, care prevede răspunderea doar pentru evaziunea fiscală legată de neachitarea impozitului, nu și noilor plăți introduse.

2) La stabilirea cuantumului impozitelor neachitate prin evaziune fiscală, perioada de calcul va cuprinde un an fiscal; La finalul fiecărui an fiscal, calculul cuantumului prejudiciului (pragul evaziunii fiscale) se va întrerupe și înceta.

3) Limita cantitativă, de la care fapta se califică ca evaziune fiscală, urmează a fi aplicată cea stabilită prin legea intrată în vigoare la 17 august 2018 (ridică pragul evaziunii fiscale): 50 de salarii medii pe economie prognozate.

Subsecvent, prin aplicarea normelor penale în sensul enunțat, care rezultă din conținutul, organizarea, structura, logica juridică a normelor penale și din principiile fundamentale, stipulate în Constituție și Codul penal, rezultă că legiuitorul a de criminalizat faptele de evaziune fiscală, stabilind alte criterii de calificare a infracțiunii, iar la caz, faptele inculpaților nu mai constituie evaziune fiscală prevăzută de art. 244 Cod penal.

Normele procedural penale aplicabile cazului, având în vedere noile argumente ale apelului.

În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se adoptă o sentință de încetare a procesului penal dacă există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) - 9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5) Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În conformitate cu art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

De menționat la caz că faptele încriminate anterior inculpaților, constituie încălcări fiscale, constatate prin actele de control și decizii emise în temeiul acestora. Prin efectul acestor acte administrative și conformându-se lor, inculpații au înlăturat încălcările, recuperat integral prejudiciul cauzat prin diminuarea și neachitarea corespunzător legii fiscale a plăților la buget. Suplimentar, pe cale de consecință, au suportat sancțiunile legale sub formă de majorări de întârziere și amenzi, care la fel au fost achitate în cuantumul stabilit de organul fiscal.

Având în vedere că, noua lege penală intrată în vigoare la 17 august 2018, prin efectul normei penale de la art. 10 Cod penal, ameliorează în mod evident situația inculpaților și înlătură la momentul actual caracterul infracțional al lor, consideră că procesul penal în privința inculpaților urmează a fi încetat.

Suplimentar la cele menționate supra, s-a menționat că prin aceeași nouă lege penală este prevăzut momentul consumării faptei de evaziune fiscală. Astfel, orice faptă, pasibilă de încadrare juridică conform art. 244 Cod penal se consumă la finele fiecărui an fiscal (31 decembrie) și cuprinde intervalul din interiorul acestui an fiscal. Respectiv, faptele inculpaților urmează a fi apreciate prin prisma intervalelor prevăzute de lege. Important este că, sumele calculate în actul de învinuire, drept evaziune fiscală, urmează a fi apreciate ca fiind consumate și aferente fiecărei perioade fiscale.

Prin urmare, constatarea ca fiind consumată evaziunea fiscală (incriminată inculpaților) pentru perioadele fiscale A/2013, A/2014, A/2015 și parțial A/2016, având în vedere recuperarea integrală a prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpați, impune aplicarea față de aceștia pentru faptele comise în perioadele specificate a prevederilor și efectelor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (în vigoare din 9 septembrie 2016).

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2018, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal intentat în privința inculpaților Gargalîc Andrei în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Gargalîc Lada în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Sturzu Aliona în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, „Club Royal Park Company” SRL în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal și „Cubal Exim” SRL în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, a fost încetat pe motiv că există alte circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală.

Instanța de apel a statuat că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, a fost modificată norma penală prevăzută la art. 244 Codul penal, stabilind alte elemente obligatorii în vederea constatării evaziunii fiscale, în special fiind modificat prejudiciul cauzat bugetului de stat.

Astfel, conform art. IV pct. 11) din Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, „La articolul 244: alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

la alineatul (2):

în dispoziție, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare a momentul săvârșirii faptei.”

Instanța de apel a menționat că, noua normă penală în vigoare din 17 august 2018 prevede pedepse penale mai blânde, la alineatul unu și alineatul doi. La fel este mai blândă însuși conținutul normei penale, stabilind un plafon mai înalt al prejudiciului material cauzat bugetului de stat.

În conformitate cu art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Iar în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Luând în considerare că prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, oferă un efect retroactiv Legii nr. 179 din 26 iulie 2018 privind modificarea și completarea unor acte legislative prin care a fost modificat art. 244 din Codul penal, instanța de apel a reținut că aceste prevederi legale noi urmează a fi aplicate în privința inculpaților, Gargalic A., Gargalic L., Sturzu A., „Club Royal Park Company” SRL și „Cubal Exim” SRL.

S-a reținut, că legislatorul modificând norma penală de la art. 244 Cod penal, incriminează evaziunea fiscală numai dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate (alineatul 2-depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate).

În conformitate cu art. 5 pct. 41) Cod fiscal, anul fiscal reprezintă un an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie. Prin urmare, orice faptă, pasibilă de încadrare juridică conform art. 244 Cod penal se consumă la finele fiecărui an fiscal (31 decembrie) și cuprinde intervalul din interiorul acestui an fiscal. Respectiv, faptele inculpațiilor urmează a fi apreciate prin prisma intervalelor prevăzute de lege, pentru fiecare perioadă fiscală.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 951 din 20 decembrie 2012 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, a fost aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, în mărime de 3850 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație, conform Hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13 decembrie 2013 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, este în mărime de 4225 lei, conform Hotărârii Guvernului nr. 974 din 4 decembrie 2014 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, este în mărime de 4500 lei, conform Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, este în mărime de 5050 lei, conform Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 9 noiembrie 2016 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, este în mărime de 5600 lei.

În contextul prevederilor legale citate supra, în raport cu conținutul art. 244 alin. (1) Cod penal, instanța de apel constată că pentru a încadrarea acțiunilor inculpațiilor în baza art. 244 Cod penal, necesită a fi întrunită condiția de cauzare a prejudiciului în mărime mai mare de 50 de salarii medii lunare pe economie, aferent unui an fiscal, iar pentru alineatul 2 al aceluiași articol - 100 de salarii medii lunare pe economie.

Așadar, pentru a fi calificată ca evaziune fiscală, în temeiul art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente anului fiscal 2013 trebuie să depășească suma de 385000 de lei, pentru anul fiscal 2014 - suma de 422 500 de lei, pentru anul fiscal 2015 - suma de 450 000 de lei, pentru anul fiscal 2016 - suma de 505 000 de lei, pentru anul fiscal 2017 - suma de 560 000 de lei, iar pentru încadrarea acțiunilor inculpațiilor în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente anului fiscal 2013 trebuie să depășească suma de 192 500 de lei, pentru anul fiscal 2014 - suma de 211250 de lei, pentru anul fiscal 2015 - suma de 225 000 de lei, pentru anul fiscal 2016 - suma de 252 500 de lei, pentru anul fiscal 2017 - suma de 280 000 de lei.

În prezenta cauză penală, în conformitate cu actul de control fiscal nr. 5-659581, prelungit pe formularele 5-659582, 5-659583, 1-748614, 1-748615 și 1-748616 din 16 februarie 2018 suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate de către SRL „Club Royal Park Company” pe toate perioadele (anii fiscali: 2013, 2014, 2015, 2016, 2017) constituie un quantum sub nivelul cuantumului care stă la baza calificării infracțiunii de evaziune fiscală.

Astfel, potrivit deciziei nr. 59 din 14 martie 2018, adoptată asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Club Royal Park Company”, sunt indicate sumele cumulative pentru întreaga perioadă supusă controlului (A/2013-A/2017), perioadă inclusă în învinuirea înaintată.

S-a reținut că, dacă aceste obligații fiscale să le repartizăm pe perioade fiscale a fiecărui an A/2013, A/2014, A/2015, A/2016, A/2017, atunci se constată că suma cumulativă a obligației fiscale neachitate la bugetul de stat pentru fiecare an în parte, nu atinge plafonul minim reglementat de alin. (1) al art. 244 Cod penal, pentru a putea încadra acțiunile inculpaților în baza acestei legi.

În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) din Cod de procedură penală, se adoptă o sentință de încetare a procesului penal dacă există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5) din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În conformitate cu art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

Luând în considerare că noua lege penală intrată în vigoare la 17 august 2018, prin efectul prevederilor art. 10 Cod penal, ameliorează în mod evident situația inculpaților și înlătură la momentul actual caracterul infracțional al acțiunilor lor, iar legea penală nu prevede altă normă de incriminare a acestor fapte ilicite, instanța de apel consideră necesar de a înceta procesului penal pornit în privința lui Gargalic A. în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Gargalic L. în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Sturzu A. în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ÎCS „Club Royal Park Company” SRL în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, „Cubal Exim” S.R.L. în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală.

Instanța de apel a menționat la caz, că faptele încriminate anterior inculpaților, constituie încălcări a legislației fiscale, constatate prin actele de control și decizii emise în temeiul acestora. Prin efectul acestor acte administrative și conformându-se lor, inculpații au înlăturat încălcările, au recuperat integral prejudiciul cauzat prin diminuarea și neachitarea plăților la buget, corespunzător legislației fiscale.

5. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbalat, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că, cu referire la temeiul indicat la pct. 7) al art. 427 Cod de procedură penală, instanța a decis admiterea apelurilor suplimentare ale apărătorului O. Mîță și ale inculpaților (pentru detalii a se vedea pct. 4), inițiind noi practici de aplicare a legii procesual penale în special a art. 402 Cod de procedură penală, admițând căi de atac neprevăzute de lege.

Urmare a reevaluării stării de fapt, în condițiile modificării cadrului legal, invocate de instanță lipsesc mențiuni despre sumă concretă a evaziunilor fiscale pentru fiecare an în parte, reținute în sarcina inculpaților (așa după cum prevede noua redacție a art. 244 Cod penal), cu toate că anume această circumstanță constituie temelia deciziei de încetare a procesului penal.

Instanța de apel, fără examinarea și soluționarea fondului apelului, fără aprecierea acțiunilor inculpaților din perspectiva încadrării acestora în baza alin. (1)

al aceluiași articol, limitându-se la constatarea lipsei laturii obiective, citat: „suma cumulativă a obligației fiscale neachitate la bugetul de stat pentru fiecare an în parte, nu atinge plafonul minim reglementat de alin. (1) al art. 244 Cod penal, pentru a putea încadra acțiunile inculpaților în baza acestei legi.

În situația în care ne confruntăm cu lipsa desăvârșită a unei motivări clare vizavi de soluția adoptată în cauza, fapt ce a afectat substanțial calitatea actului judecătoresc contestat, concomitent, se atestă și o a treia eroare de drept nu mai puțin semnificativă, care la fel urmează a fi reparată la judecarea prezentului recurs.

Astfel, constatările greșite ale instanței de apel cu referire la suma obligației fiscale, despre care s-a conchis că este una „insuficientă” pentru ca fapta să fie calificată în baza art. 244 Cod penal, în întregime preluate din alegațiile invocate de partea apărării în apelurile suplimentare, au condiționat încadrarea juridică greșită a faptei, chiar mai mult, se atestă lipsa oricărei încadrări juridice ale faptelor reținute în fondul apelului în sarcina inculpaților.

Or, în ipoteză, în care admitem că, evaziunea fiscală nu mai constituie faptă penală, instanța de apel urma să se expune cu referire la existența unei componente de contravenție fiscală, ceea ce nu s-a făcut.

Așadar, pe de o parte, s-a constatat existența unei evaziuni fiscale în sumă oarecare, care, însă, nu atinge plafonul minim prevăzut la art. 244 Cod penal în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, deci, urmând logică vicioasă a părții apărării, preluată și de instanța de apel, nu mai constituie faptă penală, iar, pe de altă parte, fapta evaziunii fiscale în continuare există, fără a fi calificată juridic în mod cuvenit, ceea ce în viziunea părții acuzării afectează grav ordinea de drept.

În argumentarea celor invocate, partea acuzării invocă concluzia privind vinovăția inculpaților, stabilită de instanța de fond, și în continuare reliefate în decizia instanței de apel.

Astfel, în fondul apelul s-a făcut mențiunea cu privire la examinarea cauzei în ordinea, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, adică judecarea cauzei în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală.

Deci, este indiscutabil că, învinuirea adusă inculpaților este bazată pe eschivarea intenționată de la plata obligațiilor fiscale fața de bugetul de stat în sumă totală de 2 728 407 lei.

În continuare, pornind de la suma concretă a evaziunii fiscale în mărime de 2728407 lei, se atestă următoarea situație.

Fapta imputată inculpaților, indiferent de modalitatea calculării sumei cumulative a obligațiilor fiscale (pentru fiecare an fiscal în parte (A/2013, A/2014, A/2015, A/2016, A/2017), sau pentru toată perioada de timp în care s-a comis evaziunea fiscală), nicidecum nu s-a dezincriminat odată cu intervenirea Legii nr. nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare de la 17 august 2018, rămânând în continuare aceeași componentă de evaziune fiscală penală, care, în virtutea modificărilor operate în art. 244 Cod penal și în coroborare cu prevederile art. 113 alin. (2) Cod penal, ar trebui să fie calificată corect în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, în dependență de rolul fiecărui inculpat în cadrul grupului criminal organizat.

Prin urmare, se constată cu certitudine că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legii materiale în partea ce ține de aplicarea art. 10 alin. (1) Cod penal, aplicând totodată, prevederile legale care nu sunt aplicabile speței, întrucât evaziunea fiscală imputată inculpaților rămâne a fi o faptă penală, prevăzută de art. 244 alin. (1) Cod penal.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 mai 2019, recursul a fost admis, casată total decizia contestată și dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată

Instanța de recurs a statuat că, instanța a conchis că suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate pe toate perioadele – anii fiscali 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 – nu atinge plafonul minim prevăzut de art. 244 alin. (1) Cod penal, fără a indica care este anume această sumă, stabilită în condițiile articolului citat.

Astfel, instanța de recurs a menționat că potrivit art. 244 alin. (1) Cod de procedură penală, se consideră evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar în cazul alin. (2) al aceluiași articol – 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Reieșind din prevederile acestei norme, pentru încadrarea acțiunilor persoanei inculpate, în infracțiunea respectivă, suma impozitelor, taxelor prevăzute de Codul fiscal, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii sau a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, trebuie: - să fie cumulative; - aferente unui an fiscal; - să depășească 50 și respectiv, 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 951 din 20 decembrie 2012 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013 a fost de 3850 lei, potrivit Hotărârii Guvernului nr.1000 din 13 decembrie 2013 - cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014 a fost de 4 225 de lei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974 din 04.12.2014 - cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 a fost de 4 500 de lei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 - cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 a fost de 5 050 de lei și potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 9 noiembrie 2016 - cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017 a fost de 5 600 de lei.

Instanța de apel, făcând referire la prevederile art. 244 alin. (1) Cod penal în cumul cu Hotărârile Guvernului enumerate mai sus, a stabilit că pentru ca fapta inculpaților să poată fi calificată drept evaziune fiscală, conform art. 244 alin. (1) Cod penal, suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente anilor fiscali: 2013 - trebuie să depășească suma de 192500 de lei; 2014 – 211 250 de lei; 2015 – 225 000 de lei; 2016 – 252 500 de lei; 2017 – 280 000 de lei, iar pentru încadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 244 alin.(2) lit. b) Cod penal, suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare

obligatorie de asistență medicală aferente anilor fiscali: 2013 - trebuie să depășească suma de 385 000 de lei; 2014 – 422 500 de lei; 2015 – 450 000 de lei; 2016 – 505000 de lei; 2017 – 560 000 de lei.

Însă, din textul deciziei instanței de apel nu este clar cum instanța a ajuns la concluzia că suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate de către inculpați nu atinge plafonul minim prevăzut de art. 244 Cod penal, din moment ce nu a făcut referire la nici o cifră, adică nu a stabilit care este această sumă, precum nu este clar nici cum a fost calculată suma pe care a catalogat-o ca fiind mai mică, este ea cumulativă și aferentă fiecărui an fiscal (în speță - 2013, 2014, 2015, 2016, 2017), așa cum prevede art. 244 Cod penal, sau este cumulativă și aferentă pentru întreaga perioadă 2013-2017, circumstanță imperativă pentru încadrarea juridică corectă a faptei.

Totodată, stabilind că suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate nu atinge plafonul minim prevăzut de art. 244 alin. (1) Cod penal, motiv pentru care, în temeiul art. 332 Cod de procedură penală, a dispus încetarea procesului penal, instanța de apel nu a dat apreciere juridică faptelor imputate inculpaților prin actul de învinuire, pentru care de altfel, aceștia și-au recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Având în vedere cele descrise supra, instanța de recurs a conchis că instanța de apel a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, fapt prin care a admis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să-și argumenteze clar concluziile, ținând cont de motivele casării deciziei recurate, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2019, toate apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, corect ajungând la concluzia privind vinovăția:

- inculpatului Gargalîc A., în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2), lit. b) Cod penal, după indici calificativi - participație în calitate de organizator în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și

cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- inculpatei Gargalîc L. în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indici calificativi - participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- inculpatei Sturzu A. în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal al RM, după indici calificativi - participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat la evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- inculpatei SRL „Club Royal Park Company” în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indici calificativi - evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la baza operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari;

- inculpatei SRL „Cubal Exim” în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, după indici calificativi - evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la baza operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în sumă de depășește 1500 de unități convenționale care constituie proporții mari.

Instanța de apel, examinând probatorul, a considerat dovedită indubitabil vina inculpatului Gargalîc A. de evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prin participație în calitate de organizator în cadrul unui grup criminal organizat, acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De asemenea, a fost dovedită indubitabil vina inculpatei Gargalîc L. de evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prin participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat, acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

De asemenea, a fost dovedită indubitabil vina inculpatei Sturzu A. de evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și

cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, prin participație în calitate de autor în cadrul unui grup criminal organizat, acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

A fost dovedită indubitabil și vina persoanei juridice SRL „Club Royal Park Company” privind comiterea evaziunii fiscale a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la baza operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, acțiunile fiind just calificate în temeiul art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal.

A fost dovedită indubitabil și vina persoanei juridice SRL „Cubal-Exim” privind comiterea evaziunii fiscale a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care au la baza operațiuni ce nu au existat, precum și prin tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat, care a condus la neachitarea impozitului în sumă de depășește 1500 unități convenționale care constituie proporții mari, acțiunile fiind just calificate în temeiul art. 46, 244 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 27 Cod de procedură penală, verificând probele administrate prin prisma prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor le apreciază ca fiind pertinente concludente și utile, ori, în ședința nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

Cu referire la apelurile suplimentare, instanța de apel a reținut că procesul penal nu poate fi încetat pe motivul circumstanțelor prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărire penală.

Astfel, art. 244 Cod penal a fost modificat prin Legea pentru modificarea unor acte legislative nr.179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

În acest sens, la articolul 244 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 5000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”

la alineatul (2): în dispoziție, litera b) va avea următorul cuprins: „b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală

aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,”; sancțiunea va avea următorul cuprins: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Așa dar, deși, art. 244 Cod penal a fost modificat prin Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În situația în care instanța de apel va constata că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată din motivul că se constată că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea atacată, instanța de apel, la fel, conducându-se de prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează să caseze sentința și să judece cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță.

Ori, inculpații Gargalic A., Gargalic L., Sturzu A., reprezentantul SRL „Club Royal Park Company”, SRL „Cubal-Exim”, Dobrotvor I., au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și au acceptat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, nu au solicitat administrarea de probe noi.

În acestea circumstanțe, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de judecată la individualizarea pedepsei inculpaților just a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal.

Cheltuielile de judecată în suma de 30 717 lei, suportate în urma investigației, urmează a fi achitate anume din contul inculpaților, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpaților, ultimii urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat.

8. Avocatul Oleg Mița și inculpații Gargalic Andrei, Gargalic Lada, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal-Exim” au declarat recurs ordinar, solicitând casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei soluții privind încetarea procesului penal.

Recurenți au invocat că, prin apelul suplimentar declarat de apărătorul O. Mîța în interesele inculpaților Gragalîc A., Gargalîc L., SRL „Club Royal Park Company”, SRL „Cubal Exim” s-a solicitat aplicarea retroactivității legii penale în ordinea stabilită de art. 10 Cod penal cu pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal în baza temeiurilor prevăzute de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală.

În susținerea apelului suplimentar s-a invocat că în baza modificărilor în legislația penală prin Legea 179 din 26 iulie 2018, /MO nr. 309-320 din 17 august 2018 art. 498; în vigoare 17 august 2018/, s-a operat de criminalizarea unor anumite forme de comitere a infracțiunii de evaziune fiscală, cu introducerea a unor modalități noi de comitere a acestei fapte.

Legiuitorul în mod esențial a redus formele de comitere a acestor fapte infracționale, astfel încât nu orice acțiune de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile sau cheltuielile, ci doar includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat.

Cu referire la semne de calificare, în baza cărora inculpații Gargalîc A., Gargalîc L., SRL „Club Royal Park Company”, precum și SRL „Cubal Exim” au fost recunoscuți culpabili de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 244 Cod penal, modificările operate de criminalizează faptele ce i s-au imputat, întrucât sunt pasibile răspunderii penale doar acțiunile de includere intenționată a datelor vădit denaturate cu privire la venituri sau cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale sau au la bază operațiuni ce nu au existat. Prin urmare, o simplă prezentare a datelor contabile denaturate cu privire la venituri și cheltuieli nu mai constituie deja o infracțiune.

Supra celor invocate mai sus, de menționat este, că de către legiuitor în mod expres au fost stabilite limitele în timp, pentru ca o acțiune de evaziune fiscală să fie considerată drept o infracțiune.

În asemenea circumstanțe, potrivit apelului suplimentar, faptele imputate inculpatului Gargalîc A., precum și celorlalți figuranți pe aceasta cauză, urmau a fi apreciate prin prisma noilor prevederi a legii materiale penale, care în mod esențial a modificat cadrul normativ, ce reglementa răspunderea penală pentru acțiunile de evaziune fiscală, fiind introduse niște criterii și parametri noi, doar incidența cumulativă a cărora permite calificarea acțiunilor potrivit art. 244 Cod penal.

Mai mult, o descriere mai amănunțită a acestor motive și o argumentare suplimentară a fost adusă și prin cererea privind aplicarea Legii cu privire la amnistie, formulate de apărător în interesele inculpaților Gargalîc A., Gargalîc L., SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim”.

Toate aceste argumente, însă, au rămas în afara atenției instanței de apel, care nu s-a expus pe marginea acestei cerințe din apelul suplimentar și nu a motivat, sub acest aspect soluția sa de respingere a apelului declarat împotriva sentinței.

De fapt, s-a produs doar o simplă reluare a concluziilor instanței de fond fără a fi analizate motivele apelurilor declarate.

Cum rezultă din conținutul soluțiilor de condamnare pronunțarea în privința inculpatului Gargalîc A., Gargalîc L., SRL „Cub Royal Pari Company” instanțele judecătorești au stabilit în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive acțiunilor de evaziune fiscală reflectate în Actul de control fiscal nr. 5-659581 din 16 februarie

2018 prelungit pe formularele: nr. 5-659582 din 20 decembrie 2017 și nr. 5-659583 din 16 februarie 2018 și a deciziei SFS nr. 55 din 14 martie 2018, adoptată în baza Actului controlului fiscal nr. 5-659581 din 16 februarie 2018. Or, potrivit actelor menționate, s-a stabilit că de către acest agent economic nu s-au achitat în beneficiul bugetului public național următoarele plăți obligatorii:

- 107 296 de lei impozitul pe venit reținut din salariu;
- 605 063 de lei impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- 405 457 de lei prime de asigurare obligatorii de asistență medicală;
- 735 824 de lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajator;

- 191 957 de lei contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii;
- 12 750 de lei taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;
- 457 351 de lei taxa pentru cazare;
- 42 242 de lei impozitul pe bunurile imobile.

Celelalte sumecare figurează în actul de învinuire, constituie amenzi și penalități și nu pot fi catalogate drept, acțiuni de evaziune fiscală.

Totodată, urmează de reținut, că la 17 august 2018 a intrat în vigoare Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, prin care legislatorul a stabilit noi criterii de calificare a infracțiunii, prevăzute de art. 244 Cod penal, fiind modificată latura obiectivă a componenței de infracțiune.

Astfel, potrivit, acestor modificări evaziunea fiscală în privința contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primei de asigurare obligatorie de asistență medicală a fost incriminată abia prin lăți din 17 august 2018. Or, până la acea dată diminuarea sau neachitarea acestor plăți nu consun. Infracțiuni și nu putea fi calificată potrivit indicilor componenței, stabilite de art. 244 Cod penal.

Prin urmare, cu referire la speță, pentru a da o apreciere corectă urmează a fi luate în considerare doar acțiunile de diminuare a următoarelor impozite: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit reținut din salariu, taxa pentru unitățile comerciale și/ sau de prestări servicii, impozitul pe bunurile imobile, taxa pentru cazare.

Supra celor invocate mai sus, de menționat este, că de către legiuitor în mod expres au fost stabilite limitele în timp, pentru ca acțiunile de evaziune fiscală să fie considerată drept o infracțiune.

Astfel, cum rezultă din conținutul modificat al art. 244 Cod penal, precum și potrivit Notei informative cu privire la modificarea unor prevederi ale Codului penal votate prin Legea 179 din 26 iulie 2018, /MO nr. 309-320 din 17 august 2018 art. 498; în vigoare 17 august 2018/, se menționează în mod expres, că s-a operat reformularea componenței infracțiunii art. 244 Cod penal prin:

- a) Creșterea costului evaziunii fiscale;
- b) Stabilirea unui cadru temporar exact pe parcursul căruia a avut loc acțiunea de evaziune: 1 an.

Potrivit Codului fiscal aprobat prin Legea Parlamentului RM Nr. 1163 din 24 aprilie 1997 (Titlul 1 Dispoziții Generale articolul 5. Noțiuni generale An fiscal - an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie). Prin urmare, este stabilită o determinare strictă în timp pentru faptele, și doar quantumul cumulativ al tuturor acțiunilor de eschivare de la plată a impozitelor efectuate pe parcursul acestei perioade de timp (1 ianuarie – 31 decembrie) poate fi apreciat ca infracțiune sau nu. Respectiv, pentru calificarea acțiunilor nu se va lua în calcul suma

impozitelor neachitate per total pentru întreaga perioada inclusă în rechizitoriu ci doar sumele impozitelor și taxelor neachitate pe parcursul doar a unui an calendaristic, care se începe cu 1 ianuarie și se termină la data de 31 decembrie. Prin urmare, la această data infracțiunea de evaziune fiscală se consideră consumată. (Pentru perioada respectivă a anului fiscal respectiv, fiecare an constituie o faptă separată și legea nu admite, cumularea sumelor impozitelor și taxelor pe parcursul unei perioade care înglobează mai mulți ani, perioade fiscale urmând a fi strict delimitate și separate, iar suma evaziunii urmează a fi calculată doar pentru perioada unui singur an.

(Practica judiciară formulează aceeași abordare de aplicare a art. 244 Cod penal, specificând că acțiunile de evaziune fiscal se termină odată cu finisarea perioadei fiscale/ anului fiscal). A vedea în acest, sens decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 (dosar nr. 1a-1505/2016), menținută prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2017 (dosar nr. 1ra-1621/2017).

Respectiv, prin aplicarea acestor prevederi noi ale normei art. 244 Cod penal prezentei spețe, vom constata, că acțiunile comise pe parcursul anilor 2013 - 2017 nu pentru fiecare perioadă constituie infracțiune. Mai mult, chiar dacă anumite fapte și ar constitui o componentă de infracțiune prevăzută de art. 244 Cod penal, cuantumul impozitelor și taxelor neachitate la buget nu mai atinge plafonul minim al evaziunii fiscale, astfel încât faptele să fie calificate potrivit art. 244 alin. (2) Cod penal.

O astfel de situație rezultă expres și din Tabelul comparativ al sumei neachitate în buget de ÎCS „Club Royal Park Company”:

Anul	Impozit pe venit lei	Impozit pe venit lei din salariu, lei	Taxa pentru cazare lei	Impozit pe bunurile imobile, lei	Total neachitat lei	Calificare art. 244 alin. (1) CP, lei	Calificare art. 244 alin. (2) CP, lei
2013	50 139		16 965		367 104	192 500	385 000
2014	54 924		98 503		353 427	211 250	422 500
2015			198 580		198 580	255 000	450 000
2016		131 894	91 435	13 083	236 412	252 500	505 000
			(perioada 01.01.2016 - 01.05.2016)				
2017		107 296	51 779	29 159	188 234	280 000	560 000

Din conținutul acestei analize, observăm, că o bună parte de acțiuni de evaziune fiscal nici nu constituie infracțiune, în sensul și potrivit normei art. 244 Cod penal în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în special pentru perioada fiscală a anilor 2015, 2016 și 2017.

Totodată, pentru perioada anilor 2013 - 2014 acțiuni de evaziune fiscală au avut loc în privința anumitor tipuri de impozite în special, neachitarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a avut loc în perioada A/2013 în suma de 350139 de lei și A/2014 – 254 924 de lei. Însă, aceste acțiuni au avut loc până la intrare în vigoare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La fel până la intrare în vigoare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a avut loc și diminuarea impozitului din venit din salariu, în suma totală de 93 395 de lei, și anume: ianuarie 2016 – 1 636 de lei, martie 2016 -

2903 lei, aprilie 2016 – 6 423 de lei, mai 2016 – 16 458 de lei, iunie 2016 – 13 324 de lei, iulie 2016 – 22 955 de lei, august 2016 – 29 696 de lei.

În aceeași ordine cronologică, adică până la 9 septembrie 2016 a avut loc diminuarea taxei pentru cazare, în suma totală de 405 563 de lei inclusiv: T/04/2013 – 16 964 de lei, T/01/2014 – 19 378 de lei, T/02/2014 – 18 778 de lei, T/03/2014 – 31 048 de lei, T/04/2014 - 29 299 de lei, T/01/2015 – 42 342 de lei, T/02/2015 – 68 431 de lei, T/03/2015 – 55 399 de lei, T/04/2015 – 32 498 de lei, T/01/2016 – 16598 de lei, T/02/2016 – 27 352 de lei, T/03/2016 – 21 942 de lei, T/04/2016 – 25543 de lei.

Supra celor menționate, diminuarea taxei pentru unitățile comerciale și/ sau prestări servicii de deservire socială cu 12 750 de lei a avut loc, inclusiv, în perioada T/01/2014 - T/02/2016 cu câte 825 de lei.

Astfel, toate aceste acțiuni de evaziune fiscală au avut loc până la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, adică cad sub incidența acestui act normativ.

Prin urmare, instanța de apel urma în mod obiectiv să aprecieze aceste circumstanțe, să separe acțiunile de evaziune fiscală pentru fiecare an în parte, ca calcularea corectă a sumelor neachitate în bugetul de stat, stabilind dacă pentru perioada fiecărui an fiscal aceste acțiuni cad sub incidența art. 244 Cod penal, dacă mai urmează a fi calificate potrivit alin. (2) a acestei norme.

La fel, odată cu stabilirea componenții de infrațiune, instanțele urmau să examineze circumstanțele faptelor și în coraport cu cererea inculpaților privind aplicarea Legii cu privire la amnistie, achitarea integrală a tuturor sumelor reflectate în actul controlului fiscal, repararea prejudiciului cauzat și căința sinceră în acțiunile ce le-au fost imputate.

În contextul celor expuse s-a consemnat, că amnistia este actul de element al puterii legiuitoare, prin care aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură răspunderea penală și consecințele condamnării pentru infrațiunile săvârșite până la apariția sa. Or, amnistia penală este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepse aplicate sau comutarea ei.

Consecințele produse de actul amnistiei conduc la înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei sau, după caz, alte consecințe ale condamnării pentru faptele săvârșite anterior apariției actului de clemență.

La rejudecarea cauzei instanța de apel nu au ținut cont de indicațiile date de instanța ierarhic superioară.

Astfel, potrivit indicațiilor formulate în decizia Colegiului de Curții Supreme de Justiție din 21 mai 2019 la rejudecarea cauzei instanța de apel urma să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să-și argumenteze clar concluziile, ținând cont de motivele casării deciziei recurate, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de

datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Totodată, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Or, din prevederile normei precitate, precum și reieșind din indicațiile formulate de Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, rezultă clar că la rejudecarea cazului instanța de apel era obligată să analizeze și să constate existența elementelor componenții ele infracțiunii de evaziune fiscală comisă în proporții deosebit de mari, așa cum a fost imputată inculpaților.

La fel, instanța de apel a fost obligată să pronunțe o hotărâre legală, or, adoptarea unei hotărâri legale ar însemna adoptarea soluției luându-se în considerare acele prevederi ale normei materiale penale, care a existat la etapa judecării apelului, luându-se în considerare acelea modificări, care au fost operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, o obligație care nu a fost îndeplinită de instanța de apel.

În acest context, s-a consemnat, că potrivit alin. (4) al aceluiași articol, la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

Prin urmare, decizia instanței de apel Curții de Apel contravine nu doar indicațiilor date de instanța ierarhic superioară, dar și prevederilor Codului de procedură penală, or, la rejudecarea cazului instanța a aplicat legea care prevede o infracțiune mai gravă, întrucât a menținut calificarea potrivit art. 244 alin. (2) lit. b) a acțiunilor ce au fost imputate inculpaților, fără a lua în considerare modificările operate și de criminalizarea acestui tip de fapte.

Pe cale de consecință, se constată, că contrar prevederilor art. 100, 101 Cod de procedură penală, instanța de apel nu a verificat probele sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care au provenit probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective. Or, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Lăsând arbitrar și ilegal argumentele părții apărării, fără o examinare și o apreciere cuvenită, obiectivă, completă și imparțială, instanța a limitat accesul inculpatului la un „tribunal”, a limitat dreptul lui la apărare efectivă, a încălcat principiul legalității și, prin urmare, prin acțiunile sale a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 19 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 6§3 lit. c) CEDO.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul, dispozitivului sentinței, fondul apelului temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz la respingerea sau admitere apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, deoarece instanța a admis apelurile ca întemeiate, fără însă a se expune asupra fiecărei cereri de apel în parte ceea ce contravine legislației procesual penale. În această privință, Plenului Curții Supreme

de Justiție în Hotărârea din 12 decembrie 2005, nr. 22, cu modificările din 30 martie 2009 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine apel” explică că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului precum și motivele adoptării soluției date. Conchidem că, în motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel s-a redus la fraze generale, fără a efectua o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept a acestora, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei.

Instanța de apel a ignorat prevederile art. 419 Cod de procedură penală și pct. 26 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2005, nr. 22, cu modificările din 30 martie 2009 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine apel”, care explică că rejudecarea cauzei în corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității, egalității în drepturi în fața justiției, publicității ședinței de judecată. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de către prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 13) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

8.1. A declarat recurs ordinar și inculpata Sturza Aliona, solicitând casarea sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei soluții privind încetarea procesului penal.

Recurenta a invocat că, prin apelul suplimentar declarat s-a solicitat aplicarea retroactivității legii penale în ordinea stabilită de art. 10 Cod penal cu pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal în baza temeiurilor prevăzute de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală.

Totodată, în susținerea apelului a invocat argumente de fapt și de drept similare celor expuse de către avocatul Oleg Mîța și inculpații Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal-Exim” în recursul ordinar declarat (pct. 8)

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 august 2020 s-au admis recursurile ordinare declarate de avocatul Oleg Mîța și de inculpații Gargalîc Andrei Mihail, Gargalîc Lada Evghenii, Sturzu Aliona Ion, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal-Exim”, s-a casat total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2019 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor judecând examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea

cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 8, 10 alin. (1), 113 alin. (1) Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudicarea cauzei (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12 decembrie 2005, nr. 22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

În același timp, conform art. 364¹ alin. (1) și (7) Cod de procedură penală, inculpatul poate recunoaște doar săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, instanța urmând să aplice, totuși, dispozițiile art. 382 - 398 Cod de procedură penală în mod corespunzător, iar conform jurisprudenței CtEDO, admiterea de către inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (hotărârea CtEDO din 25.07.2017, Rostovțev c. Ucraina).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (pct. 7. din decizie):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept indicate în învinuirea formulată inculpaților, în coroborare cu prevederile art. 8, 10 alin. (1), 64 alin. (2), 126, 113 alin. (1) Cod penal, art. 301¹ Cod contravențional.

Ori, conform rechizitoriului, faptele inculpaților sunt încadrate în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca: „evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 1500 unități convenționale. Aceeași acțiune, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari”.

Totodată, după modificările operate la 17 august 2018, adică după pronunțarea sentinței din 6 aprilie 2018, dispoziția art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede: „Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea

intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Aceeași acțiune, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Astfel, dat fiind că calificativele imputate inculpaților - prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 1500 de unități convenționale. Aceeași acțiune, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, sunt preconditionate în legea nouă cu - prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Aceeași acțiune, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, instanța de apel era obligată să verifice dacă Legea penală nouă are sau nu efect retroactiv asupra inculpaților în speță (pct. 1., 2. , 7. din decizie);

b) concluzia din descriptiv că: „în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță”, contravine art. 364¹ alin. (1) și (7) Cod de procedură penală, conform cărui inculpatul poate recunoaște doar săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, instanța urmând să aplice, totuși, dispozițiile art. 382–398 Cod de procedură penală în mod corespunzător, iar potrivit jurisprudenței CtEDO, admiterea de către inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (hotărârea CtEDO din 25.07.2017, Rostovțev c. Ucraina).

Totodată, prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, nu conțin nici interdicția aplicării principiului retroactivității legii penale noi, în procedura simplificată:

c) a omis să țină cont de împrejurările statuate în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2019, ori, potrivit art. 436 alin. (2)

Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii (pct. 6., 7. decizie)

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile suplimentare de pe rol și repetate în recursurile ordinare (pct. 3.5., 3.6., 7., 8., 8.1. din decizie);

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea, și dispune rejudicarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudicării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 9 aprilie 2021 s-a admis din alte motive, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală apelul comun al avocatului Mîța Oleg în numele inculpatului Gargalîc Andrei și a inculpatului, apelul comun al avocatului Oleg Mîța în numele inculpatei Gargalîc Lada și a inculpatei, apelul avocatului Oleg Mîța în numele SRL „Club Royal Park”, apelul avocatului Oleg Mîța în numele SRL „Cubal-Exim”, apelul inculpatei Sturzu Aliona, apelul suplimentar comun al avocatului Oleg Mîța și inculpaților Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, SRL „Club Royal Park” SRL, apelul suplimentar al inculpatei Sturzu Aliona și apelul suplimentar al administratorului SRL „Cubal-Exim”, s-a casat integral sentința din 6 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

S-a încetat procesul penal în privința lui Gargalîc Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Gargalîc Lada de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Codul penal, Sturzu Aliona de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, persoanei juridice SRL „Club Royal Park Company” de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, persoanei juridice SRL „Cubal-Exim” de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta constituie contravenție prevăzută de art. 301¹ Cod contravențional, cu liberarea acestora de răspundere contravențională pentru fapta comisă în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

Sechestre dispuse prin ordonanțele din 24 octombrie 2017 și autorizate prin încheierile din 25 octombrie 2017 asupra următoarelor bunuri, și anume:

- bunului imobil cu destinație locativă nr. cadastral: XXXXX.169 și XXXXX.169.01, situat în mun. Chișinău, str. Pavel XXXXX 15/1, a cărui proprietar este Gargalîc Andrei Mihail;

- automobilului de model „Porsche Cayenne” cu n/î XXXXX, a cărui proprietar este Gargalîc Lada Evgheni;

- bunurilor imobile nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX 6/2, mun. Chișinău, ce aparține SRL „Cubal-Exim”, c/f 1004600047925;

- bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX din str. XXXXX 6/2, mun. Chișinău ce aparțin SRL „Royal Park Residents”, c/f 1016600028291 se anulează cu radierea notificărilor din registrele respective.

Mijloace materiale de probă, documente - de păstrat la materialele cauzei penale.

Corpurile delict:

mijloacele bănești: 280 000 de lei; 5 035 de euro, 2 352 de dolari SUA și 6 522 de lei, ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX 6/2 la oficiul SRL „Club Royal Park Company”, recunoscute în această calitate prin ordonanța din 6 octombrie 2017 (f.d. 11-13, Vol. II), care au fost plasate în pachet/ plic din polietilenă culoare verde, sigilat cu semnăturile participanților la percheziție numerotat pachet nr. 12 și într-un pachet din polietilenă culoare neagră combinat cu sur, sigilat cu semnăturile participanților la percheziție numerotat pachet nr. 7, ambele care se păstrează la PCCOCS, de restituit proprietarului de drept - SRL „Club Royal Park Company”;

mijloacele bănești: 169 de hrivne, o bancnotă cu nominalul de 50 de pounds, 1100 de euro, o bancnotă cu nominalul de 100 de dolari SUA, 92 300 de lei, ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Pavel XXXXX 15/1, domiciliul lui Gargalîc Lada și Gargalîc Andrei, recunoscute în această calitate prin ordonanța din 6 octombrie 2017 (f.d. 11-13, Vol. II), care au fost plasate în pachet/ plic din hârtie de culoare galben-cafeniu, sigilat cu semnăturile participanților la percheziție numerotat pachet nr. 5 care se păstrează la PCCOCS, de restituit proprietarilor de drept, Gargalîc Lada și Gargalîc Andrei;

un telefon mobil de model iPhone de culoare albă, IMEI: XXXXX, în care este plasată cartela SIM a companiei Orange cu nr. XXXXX; un telefon mobil de model Vertu seria și nr. A-016451, cu carcasă din metal sur combinat cu piele culoare neagră, IMEI: XXXXX, în care este plasată cartela SIM travel pe care este inscripția „гудлайн” cu seria XXXXX; un telefon mobil de model Vertu seria și nr. T-57023, cu carcasă din metal sur combinat cu piele de culoare neagră, care are IMEI: XXXXX, în care este plasată cartela SIM a companiei Moldcell cu nr. XXXXX, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Pavel XXXXX 15/1, domiciliul lui Gargalîc Lada și Gargalîc Andrei și recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 12 martie 2018 (f.d.3-16 Vol. XII), (toate trei telefoane ridicate mai sus fiind plasate într-un plic de hârtie de culoare cafenie ce a fost sigilat cu semnăturile participanților și care are pe înscrisul: „Pachet nr. 1, Telefoane, în care au fost sigilate bunurile ce au fost examinate conform procesului-verbal de examinare din 9 octombrie 2017, bunuri ridicate în cadrul percheziției din domiciliul învinuitului Gargalîc Andrei adresa, mun. Chișinău str. Pavel XXXXX 15/1, semnătura participanților” numerotat pachet nr. 1), de restituit proprietarilor Gargalîc Lada și Gargalîc Andrei;

două ștampile după cum urmează: una din masă plastică culoare neagră care lasă amprență o impresiune de ștampilă sub formă unui cerc în interiorul căreia pe circumferință este înscris: ASENSA VENTURES LTD*; una din masă plastică culoare neagră care lasă amprență o impresiune de ștampilă sub formă unui cerc

interiorul căreia pe circumferință este înscris: LITHOVIA TRADING LTD*, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Pavel XXXXX 15/1, domiciliul lui Gargalic Lada și Gargalic Andrei și recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 12 martie 2018 (f.d. 3-16 Vol. XII), (ambele ștampile indicate mai sus fiind plasate într-un plic de hârtie de culoare cafenie ce a fost sigilat cu semnăturile participanților și are pe înscrisul: „Pachet nr. 2, Ștampile, în care au fost sigilate bunurile ce au examinate conform procesului verbal de examinare din 9 octombrie 2017, bunuri ridicate în cadrul percheziției din domiciliul învinutului Gargalic Andrei, adresa, Chișinău str. Pavel XXXXX, semnătura participanților” numerotat pachet nr. 2 la PCCOCS la cauza penală disjunsă), de lăsat pentru examinare odată cu cauza penală disjunsă;

2 sticuri: unul de culoare albă cu capacitate de 32 GB și al doilea de culoare neagră cu capacitate de 8 GB, pe care sunt salvate acte în format electronic privind evidența contabilă neoficială, a SRL „Club Royal Park”, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Pavel XXXXX 15/1, domiciliul lui Gargalic Lada și Gargalic Andrei și recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 12 martie 2018 (f.d. 3-16, Vol. XII), (ambele sticuri fiind plasate într-un plic de hârtie de culoare cafenie ce are pe el un înscris de mână și anume: „sigilat, după examinarea, din ridicările de la SRL „Club Royal Park” semnătura participanților” numerotat pachet nr. 3), de păstrat anexate la materialele cauzei;

actele și înscrisurile de ciornă privind evidența contabilă neoficială a SRL „Club Royal Park Company”, care au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate la 2 octombrie 2017 din incinta imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. XXXXX la oficiul SRL „Club Royal Park Company” și recunoscute în calitate de corp delict prin ordonanța din 12 martie 2018 (f.d. 11-16, Vol. XII) (o parte din corpurile delictive indicate mai sus și anume, filele format A4 au fost cusute la materialele dosarului penal constituind Volumul IV și V a cauzei penale, iar o altă parte și anume, înscrisurile de ciornă, plicurile cu acte confirmative a încasărilor neoficiale fiind plasate într-o cutie de carton sigilată și numerotată pachet nr. 4), de păstrat la materialele cauzei penale;

mijloacele bănești în sumă de 1 171 de lei, ridicate din biroul de serviciu al lui Gargalic Andrei, amplasat în hotelul „Royal Park” din str. XXXXX 6/2, recunoscute în această calitate prin ordonanța din 12 martie 2018 (f.d. 11-16, Vol. XII), (care au fost plasate într-un plic din hârtie sigilat numerotat pachet nr. 6 se păstrează la PCCOCS), de restituit proprietarului Gargalic Andrei;

patru Registre a mașinii de casă și control și anume: Registrul mașinii de casă și control, modelul MCC Datecs MP 55LD, început la 19 februarie 2016, pe 38 file; Registrul 3-1 (mașinii de casă și control nr. 01.2016) pe 38 file; Registrul mașinii de casă și control nr. 01.2016, ÎCS „Club Royal Park Company”, început la 09.01.2016, pe 38 file. (terasa); Registrul mașinii de casă și control nr. 01.2016, ÎCS „Club Royal Park Company”, început la 14 februarie 2016, pe 38 file. (restaurant) (toate patru registre fiind plasate într-un plic din hârtie sigilat numerotat pachet nr. 8), de păstrat la materialele cauzei penale.

S-a respins, ca nefondată solicitarea procurorului cu privire la încasarea în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor de judecată în mărime de 30 717 lei, compuse

din salariul procurorului, salariul consultantului, cheltuieli pentru consumabile și internet.

Colegiul penal, analizând probele prezentate în susținerea învinuiri aduse a considerat că, procesul penal pornit în privința inculpaților Gargalîc Andrei în baza art. 42 alin. (3), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod Penal, Gargalîc Lada în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Codul penal, Sturzu Aliona în baza art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Persoana juridică SRL „Club Royal Park Company” în baza art. 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Persoana juridică SRL „Cubal-Exim” în baza art. 46, 244 alin. (1) Cod penal, urmează a fi încetat pe motiv că fapta constituie contravenție prevăzută de art. 301¹ Cod contravențional.

Instanța de apel a învederat că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, a fost modificată norma penală prevăzută la art. 244 Codul penal, stabilind alte elemente obligatorii în vederea constatării evaziunii fiscale, în special fiind modificat prejudiciul cauzat bugetului de stat.

Astfel, conform art. IV pct. 11) din Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, „La articolul 244: alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscal și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscal și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitatului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

la alineatul (2): în dispoziție, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.”

În acest context, Colegiul penal a menționat că noua normă penală în vigoare din 17 august 2018 prevede pedepse penale mai blânde, la alineatul unu și alineatul doi. La fel este mai blândă însuși conținutul normei penale, stabilind un plafon mai înalt al prejudiciului material cauzat bugetului de stat.

În conformitate cu art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Luând în considerare că prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, oferă un efect retroactiv Legii nr. 179 din 26 iulie 2018 privind modificarea și completarea unor acte legislative prin care a fost modificat art. 244 din Codul penal, instanța de apel a reținut că aceste prevederi legale noi urmează a fi aplicate în privința inculpaților,

Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, „Club Royal Park Company” SRL și „Cubal Exim” SRL.

S-a mai reținut că legislatorul modificând norma penală de la art. 244 al Codului penal, incriminează evaziunea fiscală numai dacă suma cumulativ a impozitului, taxei prevăzute de Codul Fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate (alineatul 2 – depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate).

În conformitate cu art. 5 pct. 41) Cod fiscal, anul fiscal reprezintă un an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.

Prin urmare, orice faptă este pasibilă de încadrare juridică conform art. 244 Cod penal se consumă la finele fiecărui an fiscal (31 decembrie) și cuprinde intervalul din interiorul acestui an fiscal. Respectiv, faptele inculpaților urmând a fi apreciate prin prisma intervalelor prevăzute de lege, pentru fiecare perioadă fiscală.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 951 din 20 decembrie 2012 privind aprobarea cuantumului salariu mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2013, în mărime de 3 850 de lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație, conform Hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13 decembrie 2013 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, a fost în mărime de 4 225 de lei, conform hotărârii Guvernului nr. 974 din 4 decembrie 2014 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, a fost în mărime de 4 500 de lei, conform Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, a fost în mărime de 5 050 de lei, conform Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 9 noiembrie 2016 cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, a fost în mărime de 5 600 de lei.

În contextul prevederilor legale citate supra, în raport cu conținutul art. 244 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat că pentru încadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 244 Cod penal, necesită a fi întrunită condiția de cauzare a prejudiciului în mărime mai mare de 50 de salarii medii lunare pe economie, aferent unui an fiscal, iar pentru alineatului 2 al aceluiași articol - 100 de salarii medii lunare pe economie.

Așadar, pentru a fi calificată ca evaziune fiscală, în temeiul art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente anului fiscal 2013 trebuie să depășească suma de 385 000 de lei, pentru anul fiscal 2014 - suma de 422 500 de lei, pentru anul fiscal 2015 - suma de 450 000 de lei, pentru anul fiscal 2016 - suma de 505 000 de lei, pentru anul fiscal 2017 - suma de 560 000 de lei, iar pentru încadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, suma cumulativă a impozitului taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente anului fiscal 2013 trebuie să depășească suma de 192 500 de lei, pentru anul fiscal 2014 - suma de 211 250 de lei, pentru anul fiscal 2015 - suma de 225 000 de lei, pentru anul fiscal 2016 - suma de 252 500 de lei, pentru anul fiscal 2017 - suma de 280 000 de lei.

În prezenta cauză penală, în conformitate cu actul de control fiscal nr. 5-659581, prelungit pe formularele 5-659582, 5-659583, 1-748614, 1-748615 și 1-

748616 din 16 februarie 2018 suma cumulativă a impozitelor și taxelor neachitate de către SRL „Club Royal Park Company” pe toate perioadele (anii fiscali: 2013, 2014, 2015, 2016, 2017) constituie un quantum sub nivelul quantumului care stă la baza calificării infracțiunii de evaziune fiscală.

Astfel, potrivit Deciziei nr. 59 din 14 martie 2018, adoptată asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL „Club Royal Park Company”, sunt indicate sumele cumulative pentru întreaga perioadă supusă controlului (A/2013-A/2017), perioadă inclusă în învinuirea înaintată.

S-a reținut că, dacă aceste obligații fiscale de repartizat pe perioade fiscale a fiecărui an A/2013, A/2014, A/2015, A/2016, A/2017, atunci se constată că suma cumulativă a obligației fiscale neachitate la bugetul de stat pentru fiecare an în parte, nu atinge plafonul minim reglementat de alineatul 1 al art. 244 Cod penal, pentru a putea încadra acțiunile inculpaților în baza acestei legi.

Cu referire la sumele de calificare, în baza cărora inculpații Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” au fost recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal reiterează că modificările operate prin Legea nr. 170 din 26 iulie 2018 de criminalizează faptele ce li s-au imputat, întrucât sunt pasibile răspunderii penale doar acțiunile de includere intenționată a datelor vădit denaturate cu privire la venituri sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale sau au la bază operațiuni ce nu au existat. Prin urmare, o simplă prezentare a datelor contabile denaturate cu privire la venituri și cheltuieli nu mai constituie deja o infracțiune.

Ori, conform rechizitoriului, faptele inculpaților sunt încadrate în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca: „evaziunea fiscală a întreprinderilor pe semnele: evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, prin tănuirea unor obiecte impozabile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 1500 de unități convenționale. Aceeași acțiune, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari”.

Totodată, după modificările operate la 17 august 2018, adică după pronunțarea sentinței din 6 aprilie 2018, dispoziția art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede: „Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/ sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, fie prin tănuirea intenționată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale și/ sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Aceeași acțiune, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

Astfel, dat fiind că calificativele imputate inculpaților - prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 1500 de unități convenționale. Aceeași acțiune, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari, sunt preconditionate în legea nouă cu - prin includerea intenționată în documentele contabile, fiscale și/sau financiare, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Aceeași acțiune, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente unui an fiscal depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Colegiul penal a constatat că, judecata în instanța de fond s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și legalitatea sentinței atacate este verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, admiterea de către inculpat a circumstanțelor pe care s-a bazat condamnarea sa, adică acceptarea unei proceduri simplificate, nu include și calificarea lor în baza legii penale (hotărârea CtEDO din 25 iulie 2017, Rostovțev c. Ucraina).

În baza art. 391 alin. (2) Cod procedură penală, (2) În cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.

În baza art. 332 alin. (2) Cod procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Din perspectiva Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, faptele contravenționale intră în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, Colegiul penal a constatat că acțiunile respective ale lui Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” se încadrează în baza contravenției prevăzută de art. 301¹ Cod contravențional. (completat prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016, în vigoare din 1 iulie 2016)

Reieșind din probele prezentate și cercetate în ședința instanței de apel, Colegiul penal a reținut că Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” au comis contravenția prevăzută

la art. 301¹ Cod contravențional, completat prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016 la data comiterii faptei, publicat în Monitorul Oficial, în vigoare la 1 iulie 2016, după indicii – Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale, manifestată prin neprezentarea în termenul stabilit de legislație a dării de seamă fiscale.

Instanța de apel a constatat cu certitudine, că faptele inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, după cum au fost încadrate acțiunile inculpaților Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” de către organul de urmărire penală, fiind lipsă latura obiectivă, fiind necesară încetarea procesului penal în temeiul art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece fapta acestora constituie o contravenție, prevăzută de art. 301¹ Cod contravențional.

În această ordine de idei, verificând prin prisma art. 101 Cod procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, și verificate în instanța de recurs, Colegiul penal constată dovedită incontestabil vinovăția lui Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” în comiterea contravenției prevăzute de art. 301¹ Cod contravențional, completat prin Legea nr. 138 din 17 iunie 2016 în vigoare la data comiterii faptei, publicat în Monitorul Oficial, în vigoare la 1 iulie 2016, după indicii – Încălcarea modului de prezentare de către contribuabili a dării de seamă fiscale, manifestată prin neprezentarea în termenul stabilit de legislație a dării de seamă fiscale.

Așadar, conform art. 391 alin. (2) Cod procedură penală, „în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute în Codul contravențional”.

Astfel, instanța de apel, în baza art. 332 al. (2) Cod procedură penală a încetat procesul penal în privința lui Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim”, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal în legătură cu faptul că la moment fapta constituie contravenție, și totodată, îi recunoaște vinovați pe Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” în comiterea contravenției prevăzute de art. 301¹ Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Cu toate că vina lui Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” a fost dovedită, aceștia nu pot fi supuși răspunderii contravenționale și prezentul proces încetează, deoarece conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 2031.

Analizând situația de fapt și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cauzei examinate, Colegiul penal a ajuns la concluzia că procesul în privința lui Gargalic Andrei, Gargalic Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” în baza art. 301¹ Cod contravențional, urmează a fi încetat, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) Cod contravențional prescripția înlătură răspunderea contravențională. Conform alin. (2) art. 30 Cod contravențional (în vigoare la momentul comiterii faptei 31 octombrie 2017), termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale era de 12 luni. Iar conform alin. (3) art. 30 Cod contravențional, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.

Totodată, în sensul art. 26 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul prescripției răspunderii contravenționale.

Din materialele dosarului reiese cu certitudine că contravenția a fost comisă de către Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2013 până la 31 octombrie 2017.

Astfel, instanța de apel, a considerat necesar de a recunoaște vinovăția lui Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Cubal Exim” în comiterea contravenției și a înceta procesul în temeiul art. 26 lit. d) coroborat cu prevederile art. 30 alin. (1) și (2) Cod contravențional în legătură prescripția tragerii la răspundere contravențională.

Colegiul penal a mai reținut că, nu poate fi admisă solicitarea inculpaților privind aplicarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

În acest context, Colegiul penal a respins cerința inculpaților privind încetarea procesului penal în temeiul actului de amnistie, deoarece aceștia nu întrunesc exigențele art.1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care prevede că „Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2–9, 11 și 12.”

Alin. (1) a aceeași norme indică că „(1) Procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani..”

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat că infracțiunea incriminată lui Gargalîc Andrei Mihail, Gargalîc Lada Evghenii, Struzu Aliona Ion, SRL „Club Royal Park Company” și SRL „Culab-Exim”, cuprinde perioadele 1 ianuarie 2013 – 31 octombrie 2017, ceea ce denotă că infracțiunea privind evaziunea fiscală a fost consumată după ce a fost adoptată Legea nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, din care considerent, legea respectivă nu poate fi aplicată inculpaților, or, pentru aplicare acestei legi, infracțiunea urma a fi consumă până la data de 29 iulie 2016.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal a conchis de a respinge solicitarea înaintată de inculpați în vederea încetării procesului penal în temeiul actului de amnistie, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, ținând cont de faptul că instanța de apel a pronunțat o sentință de încetare, s-a soluționat și chestiunea cu privire la sechestrele aplicate în prezența cauză penală și corpurilor delictive.

11. La 17 iunie 2021, a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de Circumscripție, Radu Sâli, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului s-a indicat că prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare.

S-a mai menționat că instanța de apel este în drept să admită apelul cu casarea sentinței total sau parțial și în aceste cazuri instanța rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, situație care implică o nouă apreciere a probelor și argumentare detaliată a soluției. Aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, iar ne pronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, astfel decizia urmând a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Lecturând decizia instanței de apel, acuzarea a constatat că deși Colegiul penal a stabilit în acțiunile inculpaților existența elementelor contravenției prevăzute de art. 301¹ Cod contravențional, instanța de apel nu a constatat faptele contravenționale comise de inculpați, nu a efectuat descrierea acestor fapte în decizie.

Fiind obligată, potrivit rigorilor procesual-penale indicate supra, să constate faptele inculpaților, per a contrario, instanța de apel a utilizat sintagma „inculpatul ... este învinuit”, preluând ulterior descrierea faptelor infracționale stabilite de instanța de fond, sentința căreia a casat-o, anume din motiv că acțiunile inculpaților nu sunt infracționale.

Acuzarea a considerat că această descriere a circumstanțelor, nu poate fi catalogată drept descriere a faptelor constatate de instanța de apel, invocate de aceasta ca fiind contravenționale.

La adoptarea soluției instanța de apel s-a ghidat de modificările survenite în legislația penală după adoptarea sentinței și anume: Luând în considerare că prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, oferă un efect retroactiv al Legii nr. 179 din 26 iulie 2018 privind modificarea și completarea unor acte legislative prin care a fost modificat art. 244 din Codul penal, instanța de apel reține că aceste prevederi legale noi urmează a fi aplicate în privința inculpaților, Gargalîc Andrei, Gargalîc Lada, Sturzu Aliona, „Club Royal Park Company ” SRL și „Cubal Exim ” SRL.

Totodată, a specificat că instanța de apel nu a efectuat descrierea faptelor contravenționale a fiecărui inculpat pentru fiecare an fiscal cu indicarea prejudiciilor infracțional pe fiecare an fiscal, după cum își motivează soluția, ne fiind clar în decizie ce totuși au comis inculpații.

La soluționarea chestiunii cu privire la sechestrile aplicate în prezența cauză penală și corpurile delictu instanța de apel a indicat în mod generic și exhaustiv și nu a explicat în decizie, reieșind din care considerente, ce a determinat ca să dispună anume în așa mod soluția privind sechestrile aplicate și soarta ulterioară a corpurilor delictu.

12. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul a invocat ca temei pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc necesitatea pedepsei aplicate.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește motivul precum că, instanța a admis o eroare de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Or, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul le consideră ca nefondate, și la caz, nu a fost comisă nici o eroare gravă de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii contestate și adoptarea unei alte soluții.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurentul și, deci, nu persistă temeiurile de casare a soluției adoptate, decizia instanței de apel fiind întemeiată și legală.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin. (3) și art. 417 alin. (1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, căreia instanța le-a dat o motivare clară și argumentată, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe care a casat-o, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul penal conchide că, conținutul deciziei corespunde prevederilor legale menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal susține că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel. În cazul în care acesta și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Astfel, Colegiul penal susține pe deplin concluzia instanței de apel care a casat hotărârea primei instanțe cu adoptarea unei noi soluții de încetare a cauzei în legătură cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical.

Prin urmare, erorile de drept invocate de recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, împotriva deciziei din 9 aprilie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Gargalîc Andrei Mihail, Gargalîc Lada Evghenii, Sturzu Aliona Ion, Societății cu Răspundere Limitată „Club Royal Park Company” și Societății cu Răspundere Limitată „Cubal-Exim”, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 3 noiembrie 2021.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

